

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ul. Wawowa nr. 24. — Listy n. leży frankowat. — P. klasyczna otwarte wolno od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki. Dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, a wierzroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkurazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonów: we Francyi w Paryżu wyłącznie agencja p. A d a m a, 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

W wykonaniu §. 8 lit. c ustawy powszechnej o zaraźliwych chorobach zwierzęcych z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. nr. 35), według którego także w obrocie wewnętrznym bydła należy legitymować paszportami stada przeżuwaczy i świń pędzonych przez większe przestrzenie kraju, i dla jednostajności w postępowaniu rozporządza się, że jako „stado“ uważać należy ilość przeżuwaczy (owiec, kóz) i świń 10 sztuk przemieszczając, a jako większą przestrzeń kraju odległość „trzeciego powiatu politycznego“. Jeżeli zatem transport tych zwierząt, nad 10 sztuk liczący, wychodzi z miejscowości jednego powiatu, przechodzić ma przez powiat sąsiedni i wstępnie w trzeci powiat polityczny, w takim razie ma być zaopatrzone w paszport powołanym paragrafem przepisany, jeżeli ze względów weterynaryjnych w czasie panujących chorób tych zwierząt dalej idące środki ostrożności nie zostaną zarządzone. Co się niniejszem do powszechnej podaje wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.
Lwów, dnia 30 marca 1883.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 24 kwietnia.

Sędziowie przysięgli w Udine uwolnili Ragosę, znanego towarzysza Oberdankę w przeprawie przez granicę austriacko-włoską z bombami dla Tryestu. Drugi oskarżony Giordani zdołał wykazać swoją niewinność w ciągu rozprawy, więc sam prokurator odstąpił od oskarżenia. Telegram mówi, że Ragosa uznany został niewinnym większością głosów, więc nie jednomyślnie, jakby sobie były życzyły pewne koła włoskie, dla których zbliżenie się króla Humberta do Austrii i Niemiec jest solą w oku. W ciągu rozprawy zaszły okoliczności, które

podnieść wypada jako znaczące symptomy politycznego charakteru. Ze prokurator państwa stanowczo i energicznie do samego końca popierał oskarżenie, że przewodniczący trybunału również stanowczo i energicznie a przytem skutecznie zapobiegał nietylko wszelkim manifestacyom w sali sądowej, lecz nawet wszelkiej drażliwszej dygresyi świadków lub obrońców, to do pewnego stopnia jest rzeczą naturalną, bo w najgorszych nawet czasach publiczni funkcyonaryusze włoscy nie zostawali w podejrzeniu, że dla *irredenty* gotowi są zapomnieć o swoich obowiązkach wobec prawa i państwa. Co jednak stanowi pewną niespodziankę, to fakt, że nawet obrońca Ragosy w końcowem przemówieniu swoim nie popadł w popłacającą zawsze u tłumów szczególnie we Włoszech deklamację na temat szowinistyczny. Obrońca trzymał się granic wytkniętych jego wywodom samem brzmieniem prawa, a zбочzył na pole polityczne nie dlatego, żeby pobudzić w audytoryum aspiracje irredentystyczne i postawić sędziów przysięgłych pod presją szowinizmu, lecz w tym celu, żeby przedstawić sprawę karną jako niezależną zupełnie od względów na bieżącą politykę. Był to zręczny krok, bo obrońca tak przedstawiał rzecz, jakby prokurator nie żądał samego aplikowania prawa do faktu stanowiącego bezwarunkowo czyn karygodny, lecz raczej naciągania prawa do względów i widoków polityki bieżącej, mianowicie do przyjaźnych stosunków między rządami.

Sam werdykt sędziów przysięgłych usuwa się z pod wszelkiej krytyki, z pod wszelkiego rozbioru w ogóle. Sprawa jednak mimo to jest wypadkiem politycznym i bez względu na wyrok pozostanie nim dalej. Jest to bowiem pierwszy głośny i otwarty

akt wymierzony przez rząd włoski przeciw *irredencji*. Ragosa zdaniem prokuratora dopuścił się czynu karygodnego bez względu na stosunki polityczne między państwami, ale między wytoczeniem sprawy przed forum karne dla pozornego tylko dopełnienia wymagań prawnych a doprowadzeniem jej w ten sposób aż do werdyktu, jak się to w Udine stało, zachodzi wielka różnica. Nietylko nie próbowano zatrzeć sprawy, nietylko nie usiłowano ubocznie dać satysfakcyi szowinistom, lecz przeciwnie postawiono sprawę na ostrzu, i to tam, gdzie *irredenta* jest najsilniejszą. W północnych Włoszech bowiem zaczęły się pierwsze jej manifestacje, tam się zawiązywały pierwsze komitety agitacyjne, a bliskość granicy i Tryestu podniecała akcję. Udine zwłaszcza, jako położone na pograniczu, zawsze starało się nie pozostawać w tyle w zbiorowych demonstracyach *irredenty*. Jeżeli zatem w samem ognisku szowinizmu rząd uczynił wszystko, co uczynić wypadało, jeżeli wszelkie wskazówki z Rzymu nie pozostawiały wątpliwości, że tam życzą sobie, aby prokurator państwa wyszedł zwycięsko z tej sprawy, to rząd włoski złożył w każdym razie dowód szczerzej chęci naprawienia złego. Mówimy naprawienia złego, bo nie byłoby dziś sprawy Oberdanka i Ragozy, gdyby w r. 1870 pierwsze objawy *irredenty* poddane były pod surowe postępowanie organów, powołanych do czuwania nad prawem i porządkiem.

Lwów, 24 kwietnia.

Donieśliśmy już o rozdziale funduszu państwowego przeznaczanego w myśl ustawy z 25 marca 1883 r. dla Galicyi na zaliczki i zapomogi dla ludności dotkniętej niedostatkami. Fundusz przeznaczony na bezprocentowe zaliczki (20.000 zł.) został całkowicie

rozdzany, na bezzwrotne; zapomogi wydano 20.800 zł. a pozostawiono w zapasie 4200 zł. Kwota ta służyć będzie na pokrycie drobnych potrzeb, jakie jeszcze niewątpliwie przez niektóre powiaty dodatkowo wykazane zostaną. Starostowie otrzymali wskazówkę, aby zapomogi udzielali z reguły na odrobek w celu wykonania robót publicznych.

Oto wykaz powiatów, które otrzymały zaliczkę lub zapomogę, albo jedno i drugie: Bochnia otrzymała zapomogę 400 zł., Brzozów zapomogę 200 zł., Buczac zaliczkę 1500 zł., zapomogę 1200 zł., Chrzanów zapomogę 1000 zł., Dąbrowa zapomogę 150 zł., Dolina zapomogę 600 zł., Jarosław zaliczkę 800 zł. i zapomogę 500 zł., Kałusz zaliczkę 1000 zł. i zapomogę 500 zł., Kolbuszowa zapomogę 300 zł., Krosno zapomogę 200 zł., Lisko zaliczkę 200 zł. i zapomogę 250 zł., Mielec i Nowy Sącz zapomogi po 300 zł., Nowy Targ zaliczkę 500 zł. i zapomogę 300 zł., Pilzno zapomogę 200 zł., Przemyśl zapomogę 600 zł., Rohatyn zaliczkę 4500 zł. i zapomogę 4000 zł., Ropce zaliczkę 1000 zł., Rudki zaliczkę 1500 zł. i takąż zapomogę, Rzeszów zapomogę 300 zł., Sanok zapomogę 250 zł., Sokal zapomogę 200 zł., Stanisławów zaliczkę 2000 zł. i zapomogę 1500 zł., Staremiasto zaliczkę 600 zł. i zapomogę 300 zł., Stryj zaliczkę 1800 zł. i zapomogę 1000 zł., Tarnów zaliczkę 700 zł. i zapomogę 1200 zł., Tłumacz zaliczkę 1500 zł. i zapomogę 1200 zł., Turka i Wieliczka zapomogi po 300 zł., Zaleszczyki zapomogę 100 zł., Zółkiew zaliczkę 200 zł. i zapomogę 150 zł. Żydaczów zaliczkę 2200 zł. i zapomogę 1500 zł.

Sprawy krajowe.

(Obligacje Komunalne Banku krajowego).

I.

(§) Wobec bliskiego już terminu otwarcia Banku krajowego nie będzie to już niedyskreją lecz informacją pożądaną dla świata finansowego a ciekawą dla ogółu czytelników, jeżeli tu w krótkim zarysie przedstawimy, jakie znaczenie mieć będzie pierwszy papier wartościowy Banku krajowego, t. j. obligacje komunalne, których emisya w każdym razie wyprzedzi udzielenie pożyczek hipotecznych w listach zastawnych.

POD LODEM

I.

Ku zamierzonym, przedhistorycznym czasom, okrytym tajemniczą zasłoną, z pewną tęsknotą zwraca się nasza fantazja. Świadomi czasnych granic, jakie położyła nam przyroda zarówno w czasie jak i przestrzeni, staramy się wiedzą lub intuicyą, myślą lub imaginacyą rozszerzyć horyzont wieków i odległości...

Wzrok nasz wzdryga się między niebieskie sfery gwiazd, myśl przebiega mroki najdalszej przeszłości, odtwarza jej dzieje i przychodzi do poznania, że to, co się obecnie przed oczyma naszymi odbywa — a ludzkość na długi przed Kantem bezwiednie wyznawała tezę, że tak czas jak i przestrzeń nie są niczem innym, jak tylko niejako ramkami i szematem, pod które myśl nasza układa rzeczy i faktu.

Ta dążność ducha ludzkiego do przeniknięcia przestrzeni i odgadnięcia tajemnic przeszłości jest macierzą dwóch nauk, które już w najodleglejszej spotykamy starożytności — astronomii i historii. Granice poznania zakreślone przez starożytną astronomię zadowolili wszystkich, system ptolemejski wystarczał długie lata światu. Wierzono, że około nieruchomej ziemi obraca się cały świat równocześnie, najprzód pas t. zw. leniwy, który w tym samym czasie opisuje mniejsze koło, niż zewnętrzne gwiazdy; dalej pas szybki, a co po za nim, tego już dociec się nie

kuszone, bo wytlómaczono sobie, że brak środków do zbadania tej sfery nie dozwoli nigdy człowiekowi dotrzeć tak daleko.

Inaczej ma się rzecz z historią. Już w starożytności nikt nie wątpił, że to, co podają dziejopisarze, nie stanowi historii świata, lecz tylko drobną jej cząstkę, i wielokrotnie stawiano sobie pytanie, co się działo w przeszłości, o której miewają dzieje powszechne?

Z powodu niskiego stopnia nauk przyrodniczych ani starożytność ani wieki średnie nie mogły dać naukowej odpowiedzi na to pytanie, poprzestawano na podaniach i mitach, które znane dziś powszechnie, świadczą tylko, jak zawsze fantazja usiłuje zastąpić ludzkości to, czego jej dać nie może wiedza.

Dopiero najnowsze czasy, bo koniec ostatniego i początek obecnego stulecia wydały nową wiedzę, która ujmując wątek opuszczony przez historię, odsłoniła nam olbrzymią przeszłość globu ziemskiego, przeszłość, wobec której kilka tysięcy lat, stanowiących przedmiot dziejów powszechnych, jest zaiste tylko kropką wody w oceanie!

Mówię tu o geologii.

W ostatnich dziesiątkach lat poczyniła umiejętność ta wielkie postępy. Żmudne naukowe badania odsłoniły nam nowy świat; jak w czarodziejskiej latarni zjawiają się przed zdziwionym wzrokiem naszym coraz to inne, dzisiejszej przyrodzie zupełnie obce kształty organiczne: staje przed nami cała olbrzymia przeszłość naszego planety, widzimy siebie i w ogóle cały dzisiejszy świat organiczny jako ostatnie ogniwo tego nieprzerzanego szeregu, który w powolnej przemianie zaludniał powierzchnię ziemi.

Rzecz jest zupełnie naturalną, że z ca-

łej tej historii ziemi i świata organicznego najwięcej nas zajmują dzieje człowieka. Przeważającym stawiamy pytanie, kiedy i wśród jakich warunków bytu okazują się poraz pierwszy przodkowie nasi na ziemi?

Najpierwszy okres bytu człowieka, jak wiele innych rzeczy w tej inłodej wiedzy, jest jeszcze zagadką, widzimy tylko, że nagle, bez wszelkich form przechodowych zjawia się na całej kuli ziemskiej ród ludzki i to o budowie organicznej, nie różniący się prawie wcale od dzisiejszej. Najwcześniejsze ślady człowieka odnajdujemy w peryodzie czyli formacyi, która bezpośrednio poprzedziła to, co w geologii nazywamy teraźniejszością. Formacja ta nosi nazwę dyluwialnej czyli potopowej.

Leży to w naturze człowieka, że jest zacięty *laudatur temporis acti*, że nie kontent nigdy z teraźniejszości, widzi szczęście w dawno minionym czasie. Starzy ludzie chwalił sobie stare czasy, minione wieki uchodzą zwykle za lepsze niż teraźniejszy — cóż dziwnego, że wyobraźnia ludzka umieszcza i praszczurów naszych w piękne okolice, w szczególne czasy?.. Któż z nas nie deklamował w młodych latach z zapałem: *Aurea prima aetate est actus!*.. Któż nie zachwycał się pięknnością tego raju ziemskiego, który mieli zamieszkiwać przodkowie nasi?..

Niestety badania naukowe, o ile zasięgnąć zdołają w przeszłość, rozwiewają te utwory wyobraźni, zdzierają szatę poetycznej ułud, w którą tak chętnie przystrajamy nieznanne czasy i niewidziane rzeczy.

Smutny to był raj, w którym odnajdujemy pierwsze ślady przodków naszych! Zimny klimat, podobny do obecnego klimatu Grönlandy lub Spitzbergów, mroził całą dzisiejszą umiarkowaną strefę, dokoła piętrzyły się le-
odwieczne śniegi i lody, nietopniejące w le-

cie; niezliczone stada mamutów, hyen, olbrzymich niedźwiedzi i innych dzikich zwierząt otaczały ludzi owej epoki... W ciągłej walce ze zwierzętami i przyrodą, opatrzony w proste i liche tylko narzędzia z krzemienia lub kości — ukryty w jaskiniach lub nawodziskach, wiódł ciężki swój żywot człowiek kopalny.

Ten to okres, znany nauce pod nazwą „czasu lodowego“ będzie przedmiotem obecnej rozprawki. Dopiero badania kilku ostatnich lat rzuciły jaśniejsze światło na tę epokę, która długie lata kryła w sobie same tylko zagadki.

Badania francuskich, niemieckich, a przedewszystkiem angielskich i szwedzkich uczonych dają nam obecnie jasny obraz i tlómaczą nam zjawiska tego okresu. Łaska wy czytelnik! zecheć więc towarzyszyć mi w wycieczce w epokę przed wielu, bardzo wielu tysiącami lat, w czasy bajeczne, kiedy u stóp Wysokiego Zamku i Wawelu pasły się mamuty, kiedy w całym dzisiejszem porzecczu Sanu i Wisły leżał olbrzymi lodnik, mający swój początek w Skandynawii, kiedy pierwszy człowiek, dziki jak otaczająca go przyroda, staczał straszne boje ze zwierzętami na tem samem miejscu, gdzie obecnie w wieku pary i telegrafów żyje jego potomstwo wśród hojnych błogosławieństw cywilizacyi.

Olbrzymia przeszłość, którą ma za sobą ziemia nasza, nie minęła bez śladów... Podobnie jak dzisiaj, tak i w przeszłości działały rozmaite siły na powierzchni globu, niwelując jego płaskorzębę i składając w jednym miejscu to, co w innym niszczyły. Rwący potok górski kruszy skały, niosąc pojedyncze bloki aż na podgórze, podczas gdy drobny materiał w postaci namułu idzie aż do morza, gdzie opada warstwą. W podobny

Podstawę prawną do wydania obligacji komunalnych zawiera § 41 statutu Banku krajowego. Stanowi on, że „na podstawie pożyczek udzielonych powiatom lub gminom i do wysokości tych pożyczek wydawać może Bank krajowy obligacje komunalne. Za opłatę procentów i kapitału tych obligacji ręczy Bank krajowy przedewszystkiem pożyczkami powiatowemi i gminnymi, dalej funduszem rezerwowym i aktywami swojemi. Na każdej obligacji komunalnej umieszczone będzie potwierdzenie Rady nadzorczej, iż obligacja wydana została na podstawie pożyczki udzielonej gminie lub powiatowi.“ Rzecz naturalna, że chodzi tu głównie o to, ażeby powiaty i gminy występowały w roli dłużników. Jaki cel mieć będą te pożyczki, to może mieć i nawet mieć będzie ważne znaczenie nie tylko pod względem administracyjnym, o ile gminy lub powiaty w myśl ustawy potrzebują zatwierdzenia Sejmu lub Wydziału krajowego dla swoich uchwał pożyczkowych, lecz także pod względem ściśle kredytowym, o ile Bank krajowy jako instytucja powołana nie do zwykłej zyskownej spekulacji, lecz do racjonalnej działalności ekonomiczno-kredytowej musi oglądać się na to, aby gminy i powiaty nie zadłużały się lekkomyślnie, lecz tylko czerpały nisko oprocentowane kapitały na cele dla ogółu pożyteczne. Jednakże przytoczone powyżej postanowienie statutu nie zawiera ograniczenia, żeby tylko pożyczki specjalnie na cele powiatowe lub gminne zaciągnięte stanowią wyłączonej podstawy dla obligacji komunalnych, z czego wypływa, że jeżeli gmina lub powiat bądź to samodzielnie, bądź w charakterze solidarnego poręczyciela zechce zaciągnąć pożyczkę dla jakiej instytucji pożytecznej, już na tej podstawie wydawane być mogą obligacje komunalne. Z naturalnej interpretacji statutu wypływa, że pod temi instytucjami rozumieć należy przedewszystkiem te, które wymienione są w § 40 (stowarzyszenia zaliczkowe i inne oparte na ustawie z 9 kwietnia 1873 r., koła kredytowe, kasy oszczędności w ogóle, gminne i powiatowe kasy oszczędności, wreszcie kasy pożyczkowe).

Czy powiat i gmina samodzielnie lub w charakterze solidarnych poręczycieli zaciągnie pożyczkę w Banku krajowym w obligacjach komunalnych, zawsze obligacje te mieć będą jednakowe zabezpieczenie. Przytoczony powyżej § 41 statutu jako pierwszą gwarancję wskazuje same pożyczki powiatowe i gminne. Kto dobrze zna ustawę gminną i ustawę o reprezentacji powiatowej, ten uznać musi, że jest to gwarancja nadzwyczajnie silna, co do bezpieczeństwa, zupełnie równa gwarancji hipotecznej, a co do łatwości zrealizowania, nawet ostatnią przęcającą. Ustawy bowiem powyżej przytoczone zaprowadzają co do pożyczek powiatowych i gminnych, jeżeli udzielone zostały w formie zapewniającej bezpośrednią egzekucję (akt notaryalny), osobny rodzaj egzekucji administracyjnej, bardzo łatwej do wykonania i niezawodnej co do rezultatu. W razie bowiem niedopełnienia powinności, z takiego aktu pożyczkowego wypływającej, wyższa władza autonomiczna wstawić może w budżet należność, aktem popartą, a w takim razie dodatki do podatków (gminne i

powiatowe) stanowią źródło pokrycia. Mają tedy obligacje komunalne na wszelki wypadek pewne pokrycie, niezawodną rękojmię rychłego zrealizowania tego pokrycia — jednym słowem posiadają główny warunek tego bezpieczeństwa, którego szuka zwykły lekki kapitał w nowym papierze wartościowym. Jeżeli nadto weźmie się pod uwagę ścisłą łączność między Bankiem krajowym, jako zakładem otwierającym kredyt, a Wydziałem krajowym, jako organem czuwającym nad dobrą i racjonalną gospodarką gmin i powiatów, z czego wypływa absolutna niemożność zaciągania pożyczek wątpliwych, nietylko co do uprawnień, lecz także co do potrzeby, to już chyba nie da się w danych stosunkach pomyśleć lepsza i silniejsza gwarancja dla pierwszego efektu Banku krajowego.

Pierwsza emisja obligacji komunalnych Banku krajowego, puszczonej w obieg, oczywiście w miarę, jak wpływać będą żądania pożyczkowe, potrzebna na ich pokrycie, wynosić ma 5 milionów, t. j. 20 000 sztuk po 100 zł., 2 000 po 1 000 zł. i 200 po 5 000 zł. Wszystkie te obligacje przynosić będą posiadaczom procent w stosunku 5 pre. rocznie, płatny w równych półrocznych ratach z dołu, w d 1 kwietnia i 1 października każdego roku.

Udzielanie pożyczek w obligacjach komunalnych pierwszej emisji rozpocznie się z chwilą otwarcia Banku krajowego a ustanie z dniem 31 grudnia 1888. Cała pozostałość obligacji przygotowanych, a do powyższego terminu nieużyta na pożyczki, będzie złożona w Wydziale krajowym w ciągu pierwszej połowy stycznia 1889 r. celem zniszczenia w obecności prezesa Rady nadzorczej i komisarza rządowego.

Wszystkie obligacje komunalne pierwszej emisji wydane na pożyczki do dnia 31 grudnia 1888 mają być przez Bank krajowy spłacone do dnia 30 czerwca 1909 r. W tym celu dyrekcja z upływem półroczia następującego po półroczu, w którym wydała pierwszą pożyczkę w obligacjach komunalnych, spłacać będzie co pół roku najmniej 1/40 ogólnej sumy obligacji, wypuszczonych po koniec półroczia poprzedzającego. Spłata następować będzie albo przez wykup obligacji, albo przez ich wylosowanie wedle uznania dyrekcji. Losowania obligacji komunalnych odbywać się będą w sposób przepisany dla losowania listów zastawnych Banku krajowego. Dyrekcja Banku odcinać będzie jedną połowę każdej obligacji komunalnej bądź z wolnej ręki wykupionej, bądź spłaconej w skutek wylosowania i połowę tę złoży Wydziałowi krajowemu celem jej zniszczenia; drugą zaś połowę zachowa w skarbcu swoim na dowód dopełnionego umorzenia.

Łącznie z obligacjami komunalnymi co pół roku przeznaczanymi na zniszczenie niszczonymi będą kupony jeszcze nie ubiegłe do tychże obligacji należące. Bank przeto, kupując obligację komunalną lub spłacając wylosowaną potrącać będzie imienną wartość brakujących kuponów nieubiegłych z wyjątkiem takich, których umorzenie zostało przeprowadzone w drodze prawnej. Spłacone kupony ubiegłe od obligacji komunalnych będą morzone w taki sam sposób

jak same obligacje. Należność przypadająca za kupony ubiegłe i za obligacje wylosowaną wypłacana będzie codziennie w kasie Banku krajowego we Lwowie. Kupony ubiegłe ulegają przedawnieniu trzechletniemu. Rada nadzorcza będzie jednak mogła dla powodów przez siebie za ważne uznanych, upoważnić dyrekcję do wypłacania należności za kupony już przedawnione, lecz jedynie w ciągu następnych trzech lat po zapadnięciu przedawnienia do wypłaty przedstawiane. Obligacje komunalne wylosowane ulegają przedawnieniu 30-letniemu, biegnącemu od dnia oznaczonego w protokole losowania.

KORESPONDENCJE

Wiedeń, 22 kwietnia.

(R) Posłowie do upadłego znużeni są rozprawą o noweli szkolnej, która już siedm posiedzeń zajęła i prawdopodobnie zajmie jeszcze drugie tyle czasu, pomimo że od chwili jej rozpoczęcia nikomu nie było tajem, jaki będzie jej wynik. Izba dużo drogiego czasu marnuje, ale większość nie może temu zaradzić. Regulamin obrad podaje wprawdzie środki na ukrócenie zbytecznego wielomowstwa, ale z drugiej strony zabezpiecza on obszerną swobodę mówienia. Lewica trzyma się w granicach regulaminu, ale swobodę mówienia wyzyskuje do ostatecznych granic. W jej zachowaniu się widać plan zręcznie obmyślony. Wszystkie talenta, jakimi rozporządza, występują po kolei. Namiętne wybuchy i chłodne rzeczowe wywody artystycznie są ugrupowane. Gdyby chodziło tylko o popis w taktyce parlamentarnej, możnaby opozycji przyznać palmę pierwszeństwa. Ale parlament nie jest cyrkim, w którym tylko zręczność popłaca. Na arenie parlamentarnej zasada, z której się wychodzi, i cel, do którego się dąży, dają miarę wyższości. Jedynym zaś celem, do którego dążą wszystkie wysilenia opozycji w toczącej się właśnie rozprawie, jest zwłoka. Cel taki nie jest godnym wielkiego politycznego stronnictwa. Dla dobra pospolitego jest rzeczą obojętną, czy nowela szkolna o kilka dni wcześniej lub później będzie uchwaloną, a dla opozycji klęska nie stanie się mniejszą ani znośniejszą przez to, że się o jeden tydzień odwlece. Owszem; można powiedzieć, że klęska będzie tem większą, bo do przegranej przyłączy się jeszcze odpowiedzialność za bezowocne zmarnowanie czasu. Komisje przygotowały bogaty materiał do obrad, który już w pełnej Izbie nie przyjdzie na porządek dzienny. W tece prezydenta Izby spoczywa kilkanaście sprawozdań komisyjnych, które będzie musiał odczytać do przyszłej kadencji. Od tygodnia zaś nie się prawie nie robi w komisjach, bo codzienne posiedzenia Izby trwają po sześć lub siedm godzin i posłom sił na to nie starczy, aby jeszcze wieczorami pracować.

Takie są konieczne, acz uboczne skutki uporu, z jakim opozycja broni sprawy z góry przesądzonej. Dla większości przeciwnie, oprócz korzyści, jaką daje bezpośrednio wygrana, wyniknie z tej walki druga jeszcze i niemała korzyść, to jest utwierdzenie tych węzłów, które łączą sprzymierzone kluby. Reforma ustawy szkolnej nie była płodem rozmarzonej wyobraźni ks. Liechtensteina. Stęka petycji i głosy włóścian zasiadających w Izbie poselskiej dowodzą, że nowela odpowiada życzeniu i potrzebie nieprzeliczonych zastępów ludności wiejskiej. Zadolenie tych gorących życzeń, zaspokojenie żywotnych tej ludności potrzeb stanowić będzie chlubną kartę w dziejach rządu, który w tej sprawie mądrą wzięł inicjatywę i w dziejach większości, która go szczerze poparła.

Nie da się zaprzeczyć, że lewica posiada w swem gronie znakomite talenta, a pomimo to stronnictwo całe nie ma politycznego zmysłu. Pełz to razy stronnictwo to w tej jednej sprawie zawiodło się na swych rachubach! Najmocniej liczyła opozycja na rezerwaną solidarność klubu czeskiego. Pokazało się, że jeden tylko z posłów czeskich poszedł wbrew postanowieniom klubu Plemienna łączność Czechów wytrzymała próbę. Kto zna pięćdziesięcioletnią historię odrodzenia narodowości czeskiej, ten nie mógł wątpić o tem. Wszak tylko w tej ścisłej spójni tkwi tajemnica bezprzykładnego rozwoju tego plemienia, o którego istnieniu świat już był zapomnian. Kilkadziesiąt lat temu szlachta była wynarodowiona, mieszczaństwo nie znało języka ojców swoich, języka, który tylko w chatach włóściańskich znajdował jeszcze przytulek. Książka do modelenia, i to gotykami drukowana czcionkami, stanowiła jedyny zabytek piśmiennictwa narodowego. Nic tradycyi narodowej zdawała się być całkowicie przecięta. Pamięć przeszłości ojczystej była zatracona. Dziś najpierwsze w kraju historyczne plemiona chlubią się tem, że je naród znów na swem czele postawił. Szwarzenbergi, Lobkowie, Tuny, Chotki, Czerniny, Kinscy i tylu in-

nych, głośno dziś przyznają się do tego, że są Czechami. W żadnym może mieście w monarchii nie słyszy się tak mało po niemiecku mówiących jak w Pradze. W ślad za stolicą postąpiły inne miasta czeskie. Piśmiennictwo ocknęło się i od razu zakwitło. Lud wiejski czuje swe obywatelskie powołanie i nie skąpi ofiar tam, gdzie chodzi o narodowe cele. Dokonało tego cudownego postępu jedno pokolenie, a dokonało jedynie przez to, że umiało być zgodnym i karnym, że umiało uszanować powagę przewodników i czcila otaczać zaślugę. A dziś ci panowie z lewicy, teoretycznego liberalizmu wyznawcy, mniemają, że na takim artykule 21 albo 48 noweli szkolnej rozerwie się żelazna obręcz, ukuta w ogniu długiej i ciężkiej walki a stanowiąca się zastępu czeskiego i rękomię politycznej dla tego twardego plemienia przyszłości?

Podobnie jak na Czechach zawiodła się opozycja także na Polakach i na nie nie przydały się wszelkie możebne zakłęcia w imię moralności, rycerskości i szlachectwa honoru. Polacy swego czasu, kiedy wniosek Lienbachera pierwszy raz pojawił się w Izbie, głosowali za tem, żeby sprawa sejmom przekazana została, i dziś członkowie liberalnego stronnictwa nie mogą odzławić tego, że wówczas nie zgodzili się na to. Oni sami uparli się przy tem, że Rada państwa powołana jest do załatwienia sprawy szkolnej. Niech więc cierpliwie to znoszą. że posłowie polscy przyjmują udział w tem załatwieniu i głosują tak, jak im nakazuje interes monarchii i interes ich własnego kraju.

Rada państwa.

Przedłożony na piątkowym posiedzeniu wniosek dep. Hermanna i towarzyszy o zmianie podatku budynkowego zawiera następujące przepisy:

Par. 1. Domy mieszkalne, zbudowane wyłącznie w celu dostarczenia uboższej klasie ludności, przedewszystkiem zaś robotnikom, zdrowych i odpowiednich mieszkań, których czynsz roczny nie przenosiłby 100 zł., mają być zwolnione od dnia udzielania konsensu mieszkalnego przez lat 30 od wszystkich podatków państwowych

Par. 2. Domy te nie mogą zawierać więcej niż dwa mieszkania. Urządzenie suiteren nie jest dozwolone.

Par. 3. Wzmiankowane w paragrafie 1 uwolnienie od podatku przysługuje tylko tym przedsiębiorcom, którzy zobowiążą się oddać domy na własność najmującem za cenę własnych kosztów, za spłatą 30-letnich rat amortyzacyjnych i uiszczeniem co najwyżej 5 pre.

Par. 4. Ciążące na takich domach kwoty amortyzacyjne wolne są od podatku państwowego.

Par. 5. Tylko domom, które zostaną zbudowane w przeciągu lat pięciu od dnia prawomocności niniejszej uchwały przysługują powyższe przywileje.

Komisja kolejowa Izby panów rozpoczęła w sobotę obrady nad załatwieniem już przez Izbę poselską przedłożeniem rządowym o czesko-morawskiej kolei transwersalnej i przeprowadziła dyskusję do §. 9. Wczoraj toczyły się dalsze nad tym przedmiotem obrady.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Ruch kościelno-polityczny na Wschodzie).

Do Pol. Corr piszą z Konstantynopola „W chrześcijańskich gminach Turcji objawia się obecnie pewien ruch, który ma na pozór wszelkie znamiona ruchu kościelnego, w istocie jednak wywołany został pobudkami politycznymi, jest zresztą dwuznaczny, jak to zwykle bywa wśród podobnych okoliczności na Wschodzie. Obecnie Bułgaria jest ogniskiem polityczno-religijnej agitacji. Gdy exarchat bułgarski w r. 1869, został utworzony z stałym zakresem działania dla kościoła bułgarskiego na podstawie prawnej, mniemano, że przeprowadzono układ natury religijnej, chociaż w rzeczywistości akt ten wytworzył połowiczną niezależność Bułgarii. Obecnie chodzi o pozór także tylko o sprawę, w której pod płaszczykiem religijnym ukrywa się dążność do rozszerzenia władzy żywiołu bułgarskiego. Exarcha bułgarski chce wprawdzie zachować wszelkie pozory, jakoby występował jedynie w interesie kościoła, i powołuje się na artykuł 10 fermannu konstytucyjnego w sprawach religijnych, ale rzeczywistą tendencją jest wcielenie Macedonii do Bułgarii i zadanie ciosu żywiołowi greckiemu. Bułgarzy, którzy zawiądzali grecko-wschodnimi kościołami we wscho-

sposób składa się i wiele innych czynników na utworzenie warstw czyli pokładów. Skała wietrzeje pod wpływem atmosfery, a pył jej niesiony przez wiatr opada gdzieś nareszcie i tworzy warstwę; skorupy muszel żyjących gromadnie w wodach składają się po śmierci zwierzęcia w warstwę, wulkany wyrzucając ze swego wnętrza lawy i popioły tworzą warstwy — słowem, istnienie jakiegoś peryodu na powierzchni ziemi objawia się w tworzeniu warstw.

Łatwo zrozumieć, że każda później utworzona warstwa będzie spoczywać na dawniejszej, i w taki sposób mamy łatwy środek do oznaczenia względnego wieku warstw, wiedząc, że im która warstwa niżej leży, tem jest starszą. Otóż wszystkie dostępne nam warstwy ziemi dzielimy w grupy zwane w geologii formacjami. Każda formacja obejmuje cały szereg warstw i zawiera właściwy sobie świat organiczny i pokłady, jak najmniej rozpowszechnienie ich po ziemi, a tym sposobem odtwarzamy sobie obraz czasu, który nam reprezentuje właściwa formacja

Jeżeli np. formacja jakaś zawiera tylko warstwy ze zwierzętami morskimi, różniąciami się od dzisiejszych, to naturalny zdąd wniosek, że w miejscach, gdzie się znajduje, było niegdyś morze, różniące się jednak od mórz dzisiejszych inną fauną. Podobnie i formacja dyluwialna czyli potopowa, do której się obecnie zwracamy, pozostawiła ślady swego istnienia w postaci licznych skał, które zajmują obecnie naszą u-

wagę. Skały te odróżniają się od pokładów innych formacji przedewszystkiem niezwykłym swem wejrzeniem. Podczas gdy wszystkie warstwy, z wyjątkiem skał wulkanicznych, są wyraźnie osadowe, to skały formacji dyluwialnej leżą wielkimi nieregularne-

mi masami, które nie okazują żadnego uwarstwowania. Za dobry przykład w tej mierze może posłużyć zwykła nasza glina, która, jak wiadomo, nie okazuje prawie nigdy warstw, lecz spoczywa ogromnymi masami na starszych pokładach. Oprócz gliny mamy z dyluwialnej formacji inne nierównie ciekawsze skały, których powstanie było dłuższy czas zagadką.

Po obu stokach Alp, a przeważnie na północnym, rozścielają się znaczne masy żwirów i rumoszków składających się z kołczystych lub otoczonych kawałków skał, których ojczyzna leży daleko, o kilkadziesiąt kilometrów, w głębi Alp. Na całej nadbałtyckiej nizinie obejmującej południowe Niemcy, Polskę, niż galicyjski, znaczne części Rosyji aż prawie po Ural, widzimy glinę, piaski i rumosze, a wśród nich napotyka się luźne bloki, tak zw. przybłądy czyli gązdy erratyczne, których ojczyzna leży niewątpliwie daleko na północy — w Skandynawii. Podobnież w Szkocji i Irlandyi okazują się na powierzchni ziemi szutry składające się ze Skandynawskich skał a znane tam pod nazwą Till. W Skandynawii samej jest znaczny teren pokryty pogruchotanym gruzem, które Szwedzi zowią *krosstengrus*. Zupełnie podobne stosunki spotykamy w północnej Ameryce, gdzie aż po Rocky Mountains i Alleghany wszystko pokryte jest żwirami i przybłądami, których ojczyzną jest przeważnie Grönlandya.

To są główne miejsca znachodzenia się tych ciekawych utworów na ziemi, których gruntowne zbadanie i wyłómaczenie odsłoniło nam nadzwyczaj zajmujący ustęp z dziejów naszego globu.

DR. EMIL DUNIKOWSKI

dniej Rumelii a nawet i w niektórych miastach, przynależnych przez firman Grekom, twierdzą obecnie, że mają także w Macedonii większość. W artykule 10 fermanu znajduje się taki ustęp: „Jeżeli wyznawcy kościoła wschodniego innych miast, oprócz wymienionych imiennie, jednogłośnie albo przynajmniej dwiema trzeciami głosów wyrażą życzenie należenia pod jurysdykcję exarchatu, a śledztwo stwierdzi istnienie takiego życzenia, to należy temu uczynić zadość. Ponieważ życzenie w duchu wspomnianym musi być podniesione przez ogół mieszkańców, albo przynajmniej przez większość, więc wszyscy, którzyby się zechcieli sprzeciwić i wywołać rozdzielenie, odpowiedzialni będą wobec prawa“

Pomiędzy greckim a bułgarskim kościołem istnieje od dość dawna silny antagonizm. Przypomnieć tu wypada nie tak dawny wypadek. Gdy duchowieństwo bułgarskie w roku 1872 obchodziło wyzwolenie z pod supremacji kościoła greckiego uroczystą procesją w Konstantynopolu, musiały władze wysłać na alicie posterunki zbrojne, ażeby ochronić duchowieństwo bułgarskie od zamachów licznie zgromadzonych Greków. Biskupów bułgarskich zaprosił po ceremonii wielki wezyr na obiad i w skutek przemożnych wpływów duchowieństwa greckiego, wysłał ich wszystkich na wygnanie do Ismidu, dawniej Nikomedyi. Odkąd jednak patriarchy ekumeniczny proklamował rozdzielenie i rozdział, występuje exarcha bułgarski o wiele energiczniej, i w ogóle dziś większy wpływ posiadają Bułgarzy niż Grecy.

Podobnie jak w bułgarskim, objawia się także ruch w kościele armeńskim. Patriarcha armeński msgr. Narses zażądał w drodze telegraficznej wiadomości od msgr. Magara, który z polecenia Rossyi rezyduje prowizorycznie w Eczmiadynie, czemu dotychczas nie przedsięwzięto wyboru katolikosy czyli najwyższego patriarchy armeńskiego. Msgr. Magar odpowiedział, że wybór będzie się mógł odbyć dopiero w przyszłym roku. Ponieważ Armeńczycy obawiają się, ażeby msgr. Magar nie pozyskał tymczasem zbyt przeważnego wpływu i nie został sam najwyższą głową kościoła armeńskiego, zwołała rada narodowa do Konstantynopola dla obmyślenia środków przeciw podobnemu wypadkowi. Dnia 27 b. m. ma odbyć rada narodowa trzecie posiedzenie, na którym podniesiona zostanie konieczność wysłania deputacji z notabłów do Petersburga jeszcze przed koronacją cara, ażeby uprosić zniesienie Balagenii, t. j. regulaminu o wyborze katolikosy, który według przepisów tego regulaminu zależy bezpośrednio od Rossyi“.

(Socjalizm państwowy).

Journal des Debats, omawiając najnowsze projekta ustaw złożone przez rząd francuski w Izbach, zwraca uwagę, że pewne z nich oparte są na doktrynach zwanych powszechnie socjalizmem państwowym. Wspomniany organ tak się między innymi o tem wyraża: „Wielokrotnie mówiono już, że najlepszym środkiem do zwyciężenia wroga jest użycie jego własnej broni. Od kilku lat naprzód stara się książę Bismarck wytłómaczyć parlamentowi niemieckiemu, że groźne prawa wotowane przeciw socjalizmowi pozostaną zawsze bezowocne, jeśli władze nie obejmą w posiadanie tego wszystkiego, co jest praktycznym w programie stronnictwa, zagrażającego swym szybkim wzrostem większej części państw europejskich. Dla tego też kanclerz przygotował całą serję reform politycznych i socjalnych, których treść skomplikowana przyjęta została niezmiernie chłodno przez przedstawicieli kraju. Na tych samych zasadach — mielibyśmy ochotę powiedzieć: na tychże samych złudzeniach — opierają się aneksja, dołączona do francuskiego ministerjalnego programu, a wygotowane w ciągu feryi parlamentarnych. Plan dostarczenia wyrobnikom stolicy taniach mieszkań, poprawki do praw z 1867 o stowarzyszeniach pozwalające spółkom robotniczym obejmować roboty państwowe, następczenie roboty stolarzom paryskim rozkazem natychmiastowego odnowienia sprzętów szkolnych we wszystkich liceach Francyi, są środkami, które w rozmaitych stopniach wiążą się z socjalizmem państwowym. Nie można brać za złe rządowi, że okazał się przychylnym dla prywatnego przedsiębiorstwa, którego zadaniem ma być budowa taniach domów, ani że pragnie, aby Izby wykreśliły z ustawy z 1867 r. pewną liczbę rozporządzeń ograniczających swobodę łączenia się w spółki robotnicze oraz stawania do licytacji dla objęcia robót państwowych. Trudno byłoby również zaprzeczyć w zasadzie departamentowi ministerjalnemu prawa układania się wprost z pewną izbą syndykalną robotniczą o dostarczenie sprzętów do pewnej liczby zakładów publicznych. Dopóki chodzi, czy o niekierpowanie w niczem swobody przedsiębiorstw pożytecznych, czy o wykreślenie z praw naszych przestarzałych restrykcji, czy też o ułatwienie objęcia robót publicznych w drodze licytacji przez stowarzyszenia robotnicze, niepodobna

środków tych dotykać, choćby najlżejszym ostrzem krytyki, bo w gruncie rzeczy stwierdzają one tylko zasadę równości wszystkich obywateli. Ale słusznie protestować należy przeciw socjalizmowi państwowemu, kiedy pod formą zabezpieczenia interesu albo zwolnienia od podatku, skarb publiczny subwencjonuje przedsiębiorstwa, przynoszące korzyść tylko ograniczonej liczbie osób. Również zgubnym jest socjalizm państwowy, jeśli pod pozorem zachęty do zawierania spółek, rząd przyznaje robotnikom korzystniejsze warunki od tych, jakichby wymagał od pryncypałów, albo zrzuca się szczególnych zapewnien, jakich zwykle wymagał. Podobne innowacje nietylko że są pożałowania godne ze względu iż naruszają zasadę równości obywatelskiej wobec obowiązków publicznych, ale zarazem, ponieważ budzą nadzieje i złudzenia, które urzeczywistnić się nie mogą“.

KRONIKA

— **Dr. Ernest Till**, adwokat krajowy, ustanowiony został syndykiem Banku krajowego.

† **Józef Brzeziński**, weteran z czasów napoleońskich, który brał udział w walkach pod Smoleńskiem i Berezyną, zmarł pozawczo-raj we Lwowie w 95 roku życia. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się jutro, we środę, o godzinie 6 wieczorem. Na porządku dziennym między innymi: wniosek względnie umieszczenia szkoły snycerstwa przy szkole rysunkowej i modelowania w miejskim muzeum przemysłowym; sprawa przeprowadzenia linii telefonicznych we Lwowie; przedstawienie nadleśniczego co do zmiany w teraźniejszym sposobie zarządu lasów miejskich.

— **Magistrat lwowski jako władza polityczna** rozpisał konkurs na posadę drugiego zastępcy względnie adjunkta prowadzącego metryki izraelskie urodzin, ślubu i śmierci, na okręg metrykalny lwowski, obejmujący obszar politycznej gminy miasta Lwowa z siedzibą we Lwowie.

(—) **Galop myśliwski**, zapowiadziany na sobotę, nie mógł się odbyć z powodu niepogody, która i dotychczas niedobrze wróży. Wobec zainteresowania się publiczności temi rycerskimi rozrywkami, podajemy tu kilka objaśnień, udzielonych nam łaskawie przez inicjatorów. Galopy myśliwskie albo pościgi (*Schnitzeljagden*) odbywają się co wtorku i soboty. Plac św. Jura jest miejscem zboru, a godziną zebrania pół do drugiej po południu. Jeżeli zmiana dnia polowania okazałaby się konieczną, uwiadomiony musi być o tem sekretaryat kasyna narodowego najdalej do 9tej godziny rano w dniu, w którym polowanie odbyć się miało. Po 9 godzinie rano odwołanie nastąpić już nie może. Br. Heydel udziela na żądanie objaśnień i odpowiada na zapytania. Przed zaczęciem każdego polowania podane będą ustnie do wiadomości potrzebne zarządzenia na polowanie następne. Na pola zbożem zasiane w żadnym razie wjeżdżać nie można. Interes jeźdźców i przyszłych galopów wymaga, aby uczestnicy jak najstarym omiłą pola uprawione. Drobnie wydatki z polowaniami połączone będą pokryte subskrypcją uczestników. Galop myśliwski bez wyścigu polega nad tem, że jeden jeździec przedstawia jelenia (odznaka szarfa czerwona); inny, a w razie potrzeby kilku jeźdźców, zastępuje psy (odznaka szarfa niebieska), reszta zaś jeźdźców tworzy towarzystwo myśliwych. Jeleni jedzie naprzód, wybiera dowolnie teren myśliwski, przeszkody, tempo, czas trwania jazdy i t. p. Jelenia ścigają psy, których zadaniem z jednej strony jest nie stracić go z oczu, z drugiej zaś towarzystwo myśliwych utrzymać w spokojem o ile być może i odpowiedniem do terenu tempie, a przytem w oddaleniu nie mniejszem niż 300 kroków od jelenia. Jeżeli psy jelenia stracą, to rozbiegają się w rozmaite strony, starają się go odszukać jak najszybciej. Pies, który jelenia odszuka, nawołuje zbłądzonych trąbieniem, nie przestając jednak ścigać uciekającego, a reszta powinna jak najprędzej spieszyć do sygnalizującego. Myśliwi jadą za psami w odległości dowolnej, a w razie rozbiegnięcia się psów dla odszukania zgubionego jelenia każdy z myśliwych jedzie za psem, którego zręczności w odszukaniu więcej ufa. Zaden jednak z myśliwych nie powinien nigdy psów wyprzedzać, bo niepodobna w takim razie uregulować tempa i zastosować go do długości galopu, o którego trwaniu tylko jeleni wie. Gdyby który z jeźdźców mimowolnie psy wyprzedził, powinien o ile może najszybciej zawrócić i przyłączyć się do myśliwych Galop myśliwski, zakończony wyścigiem, podobny jest zupełnie do zwykłego myśliwskiego galopu, przy końcu tylko na znak dany przez jelenia świsnątką, ustaje gonitwa psów. Wszyscy spieszą do jelenia, jadąc za nim w odległości 10 kroków tak długi, dopóki nie da znaku chustką w pewnym kierunku wołając: *All right!* Całe towarzystwo zwraca jak najszybciej w wskazanym kierunku i robi wy-

ścig, którego metę oznaczają dwie zatknięte chorągiewki. Polowanie zeskrawkami (*Schnitzel Jagd*) zasadza się na tem, że każdy pies z towarzyszącymi mu myśliwymi jedzie za tropem, oznaczonym rzucaniami przez jelenia skrawkami papieru, tempem, jakie zna za odpowiednie. Jeżeli który z psów wjedzie na trop gubiący się nagle, albo zbiegający się z dawnym tropem, starać się musi naturalnie o jak najszybsze odzyskanie czasu straconego na nowym tropie, bo polowanie zaczyna się w chwili, w której jeden pies z towarzyszącymi mu myśliwymi odkryje jelenia. Polowanie samo odbywa się wtedy podług reguł galopu myśliwskiego i kończy się wysięciem na sygnał dany świsnątką przez jelenia. Pies, który ze swymi myśliwymi po odszukaniu jelenia wcale nie przybędzie, albo się spóźni, pozabawi tem samem towarzyszących mu myśliwych przyjemności udziału w polowaniu.

* **Pożar** w gminie Potutorach, w powiecie brzeżańskim, zniszczył 20 budynków włościańskich z zapasami i narzędziami. Nieubezpieczona strata pogorzalców wynosi 3.500 zł. Przyczyna nieszczęścia nie mogła być zbadana. — W gminie powiatu krośnieńskiego Odrzykoniu pogorzał w skutek, jak się zdaje, podpalenia, jeden z gospodarzy, którego nieubezpieczoną stratę oceniono na 1.800 zł. W obu powyższych wypadkach pożaru zarządzone dochodzenie sądowo-karne.

— **Jubileusz artystki**. W Warszawie w teatrze wielkim przed kilku dniami odbyło się przedstawienie jubileuszowe z okazji ukończenia przez panią Bronisławę Dowiakowską, primadonnę tamtejszej opery, 25 lat pracy scenicznej. Wykonała partję Walentyny. Publiczność zapełniła salę, a ukazanie się pani Dowiakowskiej na scenie było hasłem oklasków, przywoływań i owacji, która wznawiała się po każdym akcie. Zarzucono Walentynie mnóstwem bukietów, wienców obrzecznych ze wstęgami i napisami odpowiedniami. Po duecie z Marcelem podano jubilatce kosz kwieciasty z cyfrą 25, arcydzieło sztuki ogrodniczej. Oprócz tego otrzymała pani Dowiakowska różne kosztowne podarki, i tak od artystów scen warszawskich wieniec srebrny i branzoleć z szafirem i brylantami; od publiczności paterę i serwis srebrny na 12 osób, wreszcie mały pugilaresik, którym zastąpiono dochód, jaki artystę minął z powodu niemożności otrzymania benefisu.

— **Spóźniona wiosna**. *Ogrodnik polski* stawia następujący horoskop: Wyjątkowo spóźniona wiosna tegoroczna jest przyczyną, iż kwitnienie roślin wiosennych o cały miesiąc się opóźni. Główne kwitnienie drzew owocowych ziemnych przypadnie zapewne na koniec maja, a więc po „trzech świętych ogrodnikach“, zwykle tak źle dla ogrodników usposobionych.

— **Wystawa powszechna** w Medyolanie, stosownie do zapadłej w tych dniach uchwały tamtejszego muncypium, odbyć się ma w r. 1887. Na przygotowania wstępne przeznaczono sumę 2 milionów zł.

— **Jubileusz kalendarza**. Według doniesień dzienników włoskich, w Rzymie czynią przygotowania do obchodu w dniu 15 maja stoletniego jubileuszu gregoryańskiej reformy kalendarza. Program nie jest jeszcze stanowczo ułożony, lecz w każdym razie wygłoszone będą z tej okazji dwa wielkie kazania w bazylice *di San Lorenzo* w Damaso: jedno historyczno-apologetyczne przez kardynała Alimonda, a jedno naukowe, przez uczonego astronoma ks. Ferrari, przyjaciela słynnego ojca Secchi. W program obchodu wchodzi także deklamacje utworów łacińskich i wykonanie oratorium Haydna *Stworzenie*.

— **Uroczystość założenia Rzymu** święcono corocznie iluminacją na Koloseum i Forum. a przypadającą w tym roku w ubiegłą sobotę (dnia 21 kwietnia), odłożoną została do daty festynów ślubnych księcia i księżnej Genuy, jakie w wiecznem mieście odbyć się mają. Jest to — jeśli historycy się nie mylą — dwutysięczna sześćsetna trzydziesta siódma rocznica założenia grodu wilczycy.

— **O przewiezieniu Spongi** z Pressburga do Pesztu donoszą telegramy: Transport więźnia, który miał okowy na rękach, odbywał się osobnym wagonem trzeciej klasy pod eskortą dozorczy więzienia i dwóch pandurów. Aż na dworzec odprowadzał go ordynujący lekarz i zastępca prokuratora. W niedzielę rano przybył Sponga do Pesztu i w zamkniętym powozie przewieziony został do gmachu sądu kryminalnego. Skonstatowano zaraz na wstępie, że podróż nie oddziałała źle na zdrowie więźnia, czego się można było obawiać. Pozostawiono więc Sponge w wyznaczonej mu celi, zamiast przewozić go do szpitala inkwizytów.

— **Zmowa czeladzi piekarskiej** w Wiedniu robi postępy. Dwustu piekarzy wojskowych musiano powołać do pomocy. Aresztowano czeladnika piekarskiego, który rozrzucał pisma podburzające. W dniu dzisiejszym przedstawiciele czeladzi przedłożyły mają sformułowane ostatecznie życzenia i pretensje konferencyi właścicieli piekarni.

— **Ślad zbrodni**. Z miasteczka St. Veit donoszą dziennikom wiedeńskim: Przed pięciu niespełna laty w sąsiedniej miejscowości Enzesfeld znikł bez wieści tamtejszy kramarz z trafi-

kant Enterer. Wszelkie poszukiwania za nim były daremne. W tych dniach dopiero w winnicy enzesfeldzkiej ludzie kopiący ziemię znaleźli skielec, a powszechny jest domysł, iż są to szczątki owego zaginionego człowieka. Przepuszczają teraz, że Enterer przez jakichś złoczyńców zwabiony został do winnicy i tam zamordowany. Komisya sądowa udała się do Enzesfeld.

— **Smutny wypadek** zdarzył się zeszłej niedzieli pod Wandswerth na Tamizie. Zatęgła łódź z dziewięciu osobami, które wracały z wycieczki towarzyskiej. Tylko trzy z nich zdołały się ocalić.

— **Setne przedstawienie** tragedyi Goethego *Egmont* odbyło się zeszłego czwartku w nadwornym teatrze wiedeńskim. Po raz pierwszy utwor ten przedstawiony został na scenie *Burgu* dnia 24 maja 1810 roku. *Wien. Abendp.* przy tej sposobności podaje zestawienie przedstawień wszystkich dzieł Goethego na owej scenie. Najpierwej przedstawiono tam dramat *Erwin i Elmira* w dniu 13 lipca 1776 roku. Od owego dnia aż po ostatni czwartek zajął Goethe w ogóle 546 wieczorów w nadwornym teatrze wiedeńskim, z których 121 przypada na *Fausta*, 100 na *Egmonta*, 86 na *Rodeństwo*, 71 na *Clawiga*, 64 na *Götza z Berlichingen*, 46 na *Ifigenię*, 29 na *Tassa* i t. d.

— **Skąpiec**. W Moskwie umarł niedawno we własnym domu budowniczy Łopyrewskij. Dano o tem znać policyi, która opieczętowała na tychmiast pokoje, oraz szafę, w której było 222.500 rubli. Następnego dnia przy bliższych oględzinach mieszkania zmarłego znaleziono jeszcze wsunięty za szafę portfel z sumą 97.000 rubli. Zmarły był wdowcem, trzymał tylko kucharkę i był tak skąpy, iż obowiązki stróża domu sam spełniał. Urządzenie jego mieszkania, niegdyś wykwiłtne, przedstawiało z powodu niesłychanego zaniedbania obraz nędzy pomimo nagromadzonego bogactwa.

— **Główny krater Etny**, według doniesień z Katanii, rozparała się ponownie coraz gwałtowniej, ale szczęściem nie było dotychczas większego wybuchu lawy. Gorąco w pobliżu ubocznego krateru pod Nicolosi jest takie silne, że cieniki drut miedziany topi się w niem jak wosk. Przytem nie ustają trzęsienia ziemi, i w połączeniu z nawalnicami, podobnymi do przzerwiania chmur, zrzadzają w okolicznych wioskach niesłychane spustoszenia. W skutek tych groźnych symptomów profesor Silvestri, naczelnik stacyi meteorologicznej Etny, obawia się wielkiej katastrofy. Wszystko to jednak nie odstrasza przedsiębiorców, którzy uwzięli się wybudować w tym roku kolej liniową na szczyt Etny i już się podobno postarali o potrzebne na to kapitały.

— **Wyspa Nowa Ziemia** jest w ostatnich czasach przedmiotem szczególnych badań meteorologicznych i celem wędrówki przelotnych naukowych ekspedycji. Niedawno astronom Fuss wznosił na niej stację obserwacyjną i skonstatował grubą pomyłkę w dotychczasowym oznaczeniu położenia tej wyspy pod względem szerokości geograficznej. W okolicach wyspy i na oceanie Lodowatym znajdują się następujące wyprawy naukowe: amerykańska w przyładku Barrow; niemiecka w zatoce Cumberland; szwedzka pod Spitzbergen; austriacka na wyspie Jan Mayen; duńska u wyspy Wajgacz; norweska pod Boscopp; fińska w Sadankäll; niderlandzka w przystani Dicksona; francuska u przyładku Horn i rosyjska na samejże Nowej Ziemi.

— **Jadowite węże** ciągle jeszcze są okropną plagą ludności w Indjach wschodnich. Komisarz sanitarny prowincyi Bombajskiej ogłasza właśnie w dziennikach angielskich sprawozdanie o wypadkach śmierci, spowodowanych w tej prowincyi przez ukąszenie jadowitych węzów w ciągu roku 1881. Sprawozdanie wykazuje 1.209 takich wypadków, gdy liczba ich przeciętna za 5 lat ostatnich wynosi tylko 1.110. Jakkolwiek trudno stwierdzić, który gatunek węzów pochłonął największą liczbę ofiar, to jednak przypuszczać można na pewne, że była nim *gadziina kobra*, jedna z najjadowitszych i najbardziej w Indjach rozpowszechnionych. Najwięcej stosunkowo wypadków zdarzyło się w miesiącach letnich, od czerwca do października. W stosunku do liczby ludności prowincyi Bombajskiej przypadał jeden wypadek śmierci wskutek ukąszenia węza na 13.610 mieszkańców.

GOSPODARSTWO I HANDEL

* **Kolej węgiersko-galicyska**. Dnia 21 b. m. odbyło się w Wiedniu posiedzenie rady nadzorczej galicyjsko-węgierskiej kolei, na którym zatwierdzono bilans za rok 1882. Linia galicyjska, której niedobór roku 1881 wynosił 92.842 złr., wykazuje tym razem nadwyżki 16.000 złr. Kolej Tarnowski-Leuchowska, zostająca pod zarządem kolei galicyjsko-węgierskiej, zamknęła rachunki z nadwyżką 2000 złr. Na posiedzeniu zapadła także uchwała w sprawie odciążenia stempla kuponowego od akcji pierwszeństwa. Kolej galicyjsko-węgierska, po zgaśnięciu w

dniu 18 grudnia 1881 r. przywileju zwolnienia od podatku, odcinając stempel kuponowy od priorytetów, chociaż tekst obligacji zawiera wyraźnie zastrzeżenie „bez żadnego odcinania”. Skutkiem zapadłej przed dwoma miesiącami decyzji wyższej instancji sądowej Towarzystwo widziało się zmuszone wypłacić za kupon pełną kwotę i nie odcinając już od przypadającego na dzień 1 marca b. r. kuponu akcyj pierwszeństwa żadnych należności stemplowych. Rada nadzorcza postanowiła później rozstrzygnąć, czy stempel od kuponu priorytetów ma być odcinany od kuponu akcyj, na razie zaś uchwała tego nie czyni, lecz uciec się do rezerwy, która wynosi obecnie około 30.000 złr. Ponieważ zaś, jak donosi *Presse*, stempel kuponowy od priorytetów wynosi około 6000 złr., przeto na lat kilka byłoby zabezpieczona jego pokrycie.

* **Kolej Nadniestrzańska** wykazuje za rok ubiegły nadwyżki 149.000 złr. Tym sposobem włożony w tę kolej kapitał przynosi 7 pre.

* **Targ lwowski.** (Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej za czas od 7 kwiet. do 14 kwietnia.) Wszystkie ceny za 100 kilogramów. Pszenica 7.85 do 9.05 zł. Żyto 5.40 do 5.85 zł. Jęczmień 5.85 do 6.30 zł. Owies 5.25 do 5.60 zł. Hreczka 6.85 do 7.25 zł. Kukurudza zeszłoroczna 6.50 do 6.75 zł. Kukurudza nowa 5.25 do 6. — zł. Proso 6.50 do 7.50 zł. Jagły — do — zł. Groch do gotowania 7. — do 9. — zł. Groch pastewny 5.25 do 6.25 zł. Soczewica 15. — do 18. — zł. Fasola 8.25 do 15. — zł. Bobik 6.25 do 6.50 zł. Wyka 6. — do 7.25 zł. Koniczyna najprzedniejsza 50. — do 90. — zł. przednia — zł., średnia — do — zł., poślednia — do — zł. Tymotka 36. — do 40. — zł. Anyż rosyjski 27. — do 28. — zł. Anyż płaski 25. — do 29. — zł. Kminek 22. — do 23. — zł. Rzepak zimowy 14.25 do 15. — zł. Rzepak letni 12.75 do 13. — zł. Rzepik zimowy — do — zł. Rzepik letni — do — zł. Lnianka 11.50 do 12. — zł. Nasienie lniaue 9.50 do 10.50 zł. Nasienie konopie 11.75 do 12.50 zł. Chmiel 220. — do 230. — zł. Nafta zwykła 15.50 do 16.50 zł., salonowa 19.50 do 20.50 zł. Spirytus 10.000 litrostop. 30. — do 31.25 zł.

Wiedeń, 24go kwietnia. (*Telegram Gazety Lwowskiej.*) Na wczorajszy targ bydła rzeźnego przypędzono ogółem 3.215 sztuk wołów, między temi 873 galicyjskich, 1.790 węgierskich, 552 niemieckich. Ogólny przypęd był o 267 sztuk większy niż zeszłego tygodnia. Przebieg targu był średnio ożywiony. Ceny zniżyły się o 1 zł. Wszystko sprzedano. Płacono za woły galicyjskie po 51 zł. do 56.50 zł., przedni towar po 57 zł., za woły węgierskie po 50 do 58 zł., towar przedni po 59 do 62 zł., za woły niemieckie po 52 do 61 zł., za krowy po 50 do 54 zł., za buhaje po 49 do 53 zł. od 100 kilo martwej wagi.

OSTATNIA POCZTA

Jak donieśliśmy w części wczorajszego nakładu, Izba deputowanych po dość ożywionej dyskusji przyjęła 170 głosami przeciw 152 paragr. 11 noweli szkolnej. Dzienniki wiedeńskie podnoszą, że gdyby dyskusja nad nowelą toczyła się nadal dotychczasowym trybem a lewica nie przestała przewlekać jej przez wnoszenie poprawek, rezolucyj i domagania się bezustannie imiennych głosowań, to należałoby wątpić, aby w bieżącym tygodniu powiodło się załatwić przedmiot w trzecim czytaniu. Dotychczasową metodą lewicy, o której pisze dziś także wiedeński korespondent (*R.*), zgorzsniałe są bez wyjątku wszystkie dzienniki, które poważniej zapatrują się na sprawy i nie uważają bezwzględnej opozycji za warunek swojej egzystencji. Regulamin Izby beznadziejnie jest wobec złej woli przeciwnika, chociaż bowiem może zredukować liczbę mowców do *minimum*, nie posiada sposobu na powstrzymanie fluktów oratorskich każdego z mowców z osobna.

Deputowany Tilscher, jedyny członek klubu czeskiego, który wbrew zapadłej uchwale przemawiał i głosował przeciw noweli, wystosował list do prezesa klubu dra. Riegera, żądając wyjaśnienia o dalszym stosunku klubu do niego. Dr. Rieger odpowiedział, że po tem, co zaszło, dep. Tilscher nie może uważać się za członka klubu.

Zmowa czeladników piekarskich w Wiedniu, którzy działają wido-

wnie w porozumieniu z czeladzią piekarską innych miast większych, przybiera coraz większe rozmiary. Komenda wojskowa w stolicy, pragnąc choć w części zaradzić niedostatkom rąk roboczych, zezwoliła, jak już donieśliśmy w części wczorajszego nakładu, aby żołnierze załogi wiedeńskiej, którzy są z zawodu piekarzami, zostali chwilowo użyci dla zastąpienia abytku sił. Na pierwsze zawołanie zgłosiło się 200 żołnierzy, którzy też bezzwłocznie rozpoczęli robotę.

Parlament niemiecki po trzydniowych obradach przyjął ustawę o przymusowym zabezpieczeniu robotników na wypadek choroby.

W sejmie pruskim znajduje się na jutrzejszym porządku dziennym wniosek dep. Windthorsta o zniesienie najważniejszych przepisów ustawy majowej. W kołach sejmowych utrzymuje się ciągle pogłoska, że rząd uprzedził dyskusję nad tym wnioskiem przez wniesienie przedłożenia kościelnego.

Dziennikom poznańskim donoszą, że sejmowe Koło polskie złoży niebawem do łaski marszałkowskiej interpelację w sprawie piśmowni nazwisk uczniów polskich oraz nazw wsi i miejscowości polskich. Interpelacja zwróci się głównie przeciw najnowszemu rozporządzeniu regencji poznańskiej i poruszy także inne sprawy żywo obchodzące polskie społeczeństwo.

Według najnowszych doniesień z Petersburga uroczystość koronacyjna została naznaczona stanowczo na 15 maja starego stylu. Przeznaczony do asystowania uroczystościom skombinowany korpus gwardyjski pod komendą wielkiego ks. Włodzimierza, złożony z 19 generałów, 619 oficerów, 12.515 żołnierzy, 3613 koni i 22 dział, rozpoczyna w dniu 20 kwietnia starego stylu częściami wyjazd do Moskwy, gdzie w dniu 7 maja zgromadzi się w komplecie. Stała załoga moskiewska wyruszy do obozu i po skończeniu uroczystości powróci do Moskwy. Gwardye powrócą niezwłocznie do obozu w Krasnem Siole.

Szwajcarska rada związkowa nie wysłała nikogo na koronację, tłumacząc się tem, że według dawnego zwyczaju Szwajcary nie bywa nigdy reprezentowaną na podobnych uroczystościach. Rada związkowa przy tej sposobności przesłała carowi i jego małżonce najserdeczniejsze życzenia.

Z dzienników krakowskich czerpiemy jeszcze niektóre szczegóły w sprawie zajść między młodzieżą uniwersytetu warszawskiego. Studentów czynnie uczestniczących w demonstracji było około 300, nazajutrz jednak, oprócz poprzednich, przeszło drugich trzystu udało się do inspekcji i zapisało się własnoręcznie na liście w tym celu przygotowanej. Inspekcja odmówiła przyjmowania podpisów i wzbroniła wstępu do uniwersytetu. Wtedy wystąpiło wojsko i żandarmeria, jak to już wiadomo z poprzednich naszych sprawozdań. Po wypadkach z dnia 17 i 18 b. m. nastąpiła porozna cisza. Dwie przyczyny złożyły się na nią. Najpierw studenci w dniu 18 kwietnia na zgromadzeniach wydziałowych, odbytych w rozmaitych punktach miasta, postanowili zaprzestać wszelkich manifestacji, na zasadzie, że dokonali czego pragnęli, powtóre, władze uniwersyteckie zwołały w nacisku, jaki w pierwszych chwilach wywierały. Od 19 b. m. skonsygnowane wojska stoją w cyrkułe św. Krzyża, w pałacu Kaźmierzowskim, (dzisiejszym uniwersytecie), na poczcie przy placu Wareckim i w szpitalu Dzieciątka Jezus, gdzie znajduje się prosektryum i klinika. Nadto — zgodnie z podziałem Warszawy na sześć militarnych rewirów — w każdym rewirze zajęły wojska odpowiednie stanowiska. Wieczorem konne patrole oddziaływały temi objęciemi generalowice: Mussin Puszkina i Daudeville, obaj ludzie niemłodzi i znani z ostatnich kampanij. W dniu 18 kwietnia wieczorem zebrała się rada pedagogiczno-uniwersytecka i uchwałała w zasadzie, aby z 206, którzy należeli do schadzki w d. 17 b. m., relegować stu ośmiu dzieściu studentów, a z pomiędzy tych czterdziestu bez warunkowo wydalonych zostanie. Reszta ma być podzielona na kategorie i skazana na zawieszenie w uczęszczaniu na wykłady od trzech miesięcy do roku. Sąd uniwersytecki zebrał się ma w tych dniach, wyroki jednak ogłoszone być mają aż dopiero po feryach wielkanocnych według starego stylu. Według ostatnich relacji, Żukowicz ma być synem magazyniera wojskowego w Lublinie, pochodzącego o ile się zdaje z unitów — i matki prawosławnej, z domu Dmitriew, wychowanej jednak w Polsce. Dwie ciotki Żukowiczowej utrzymują w Warszawie pensję żeńską i u nich też młody student przemieszkował. Szkoły kończył w Lublinie, gdzie miał zatajony dyrektorem Sięgałowiczem. Pierwo-

tnie po przeprowadzeniu śledztwa, wytoczono Żukowiczowi sprawę karną z mocy paragrafu opiewającego o obelgach czynnych. Kurator Apuchtin, jak zapewnia korespondenci gazet, dotąd z Warszawy nie wyjechał. Dobrze poinformowani utrzymują, że otrzymał dziesięćmiesięczny urlop na wyjazd zagranicę.

Według doniesienia dzienników angielskich, ambasador austriacki w Konstantynopolu baron Calice zawiadomił W. Portę, że rząd austriacki używa całego swojego wpływu w Cetyni, aby zażegnać bezustanne spory między Czarnogorą a Albańczykami, spodziewając się, że Turcy także ze swojej strony dołożą starań w tym kierunku.

Prasa paryska i publiczność zajęte w tej chwili przeważnie sprawą konwersji renty. Pisma redagowane w duchu gambettystowskim, jak *Republique Franç. Voltaire, Paris* i inne bronią konwersji, radykalne zaś wszelkich odcieni z *Rappelen* na czele, jak niemniej prasa konserwatywna, odmawiają konwersji wszelkiej usprawiedliwionej podstawy. Krytyka Saya nie wpłynęła szkodliwie na koła giełdowe, donoszą przeciwnie, że na giełdzie paryskiej polepszyła się tendencya.

W komisji obradującej nad projektem do prawa o konwersji pięcioprocentowej renty, z jedynastu jej członków siedmiu już dziś stanowczo popiera projekt rządowy, trzech proponuje poprawki; gdyby te jednak odrzucone zostały, głosować będą także za projektem, jeden zaś tylko jest mu bezwzględnie nieprzychylny. W komisji prezyduje p. Allain-Targé.

Dziś ogłoszono miał francuski rezydent w Tunisie nowo otwarcie trybunałów w francuskich. Dekret beja o reorganizacji sądownictwa był podpisany i ogłoszony jeszcze w ubiegłym tygodniu.

Bezrobocie tragarzy portowych, majtków, maszynistów i palaczy okrętowych w Marsylii skończyło się dzięki porozumieniu z armatorami, którzy podnieśli wynagrodzenia miesięczne. W ostatniej jeszcze chwili pewna grupa nieprzejednanych pragnęła zerwać układy, ale ogół pracowników nie ustąpił podżegaczy.

W tych dniach w Medyolanie grono notablów, złożone z deputowanych, bankierów, publicystów, przemysłowców i właścicieli zgromadziło się u senatora Annoni i postanowiło jednomyślnie urządzić w Medyolanie wystawę powszechną w 1887 roku.

Z Londynu donoszą, że zeznania świadka rządowego Normana, zwanego także Lynch, o sprzysiężeniu dynamitowem, przedstawiają amerykański związek fenianski jako olbrzymie stowarzyszenie, rozporządzające tysiącami członków i niezmiernymi środkami pieniężnymi. Wobec takich faktów podniosły dzienniki angielskie na nowo kwestyę wydawania zbrodniarzy, wczem sekundować im zaczynają pierwszorzędne organa Nowego Yorku.

W sprawie Libanu donoszą z Konstantynopola, że ponieważ Francya protestuje stanowczo przeciw przedłożeniu pełnomocnictw Rustema baszy, zdecydował się sultan powierzyć prowizoryczne kierownictwo ad ministracyą przewodniczącemu rady religijnej (*medżlisu*), która się składa z jedenastu delegatów wybieranych przez sześć rozmaitych wyznań Libanu, a w której chrześcijanie mają przewagę.

Półurzędowy *Journal de St. Petersb.* zamieszcza komunikat, w którym oświadcza, że rząd rosyjski w kwestyi libańskiej nie działa na podstawie jakiegos z góry nakreślonego programu, że owszem gotów jest zgodzić się na każdego kandydata, którego nominacyi życzą sobie inne państwa. Co się tyczy Bib Dody Prenka, Rosya nie mogła nie zwrócić uwagi na młody wiek jego i brak dokładnej znajomości kraju i języka miejscowego, jako na ujemne strony kandydata na tyle ważną posadę wielkorządcy Libanu. Komunikat dodaje, że jeśli zachodzą trudności, źródłem ich nie jest gabinet petersburski.

Według wiarogodnych doniesień, wiadomośc o przeniesieniu stolicy Czarnogóry z Cetyni do Niksiczu zdaje się polegać na wiarogodnych informacjach. Projekt przeniesienia stolicy w miejsce dogodniejsze datuje się z dawniejszych czasów. Gdy jednak dawniej wskazywano bądź Danilograd bądź Podgorję jako przyszłą rezydencyę, obecnie wymieniają Niksicz.

Rząd czarnogórski, jak piszą do *Pol. Corr.*, po zamordowaniu Stefana Werbicy zawiązał telegrafem swoich poddanych za-

mieszkałych w Skutari, aby powrócili bezzwłocznie do kraju. Odtąd przerwane zostały zupełnie wszystkie stosunki handlowe między Albanią i Czarnogorą, co jednak nie przeszkadza, że od czasu do czasu zachodzą krwawe starcia między zwaśnionymi plemionami. Między innymi w dniach ostatnich legło w bóje 8 Albańczyków i 18 Czarnogórców.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Berlin, 23go kwietnia. Król wicz z małżonką wyjechał do Weneccy.

Wobec doniesienia dzienników, że w porcie chińskim Swatau zaprowadzony został mały stan wojenny z powodu nieprzyjaznej postawy wojennych okrętów niemieckich, konstataje *Nordd. Allg. Ztg.* z urzędowych raportów o ruchu niemieckich okrętów wojennych, że od końca stycznia żaden okręt niemiecki nie znajdował się w Swatau.

Rzym, 23go kwietnia. Wniosek Chimirego, aby Izba przeszła do porządku dziennego nad wszystkimi poprawkami najskrajniejszej lewicy do projektu ustawy o podniesieniu apanażów księcia Genuy z powodu jego zaślubin, przyjęty został 245 głosami przeciw 24.

Paryż, 23 kwietnia. W Izbie toczyła się rozprawa nad konwersją renty. Cassagnac oświadczył, że głosować będzie za konwersją w przekonaniu, że to podkopie republikę. Minister skarbu skonstatował, że budżet na rok 1883 jest zabezpieczony. Jednakże w roku 1884 potrzebną będzie pożyczka, jeżeli państwo zechce dalej prowadzić wielkie roboty publiczne. Obecnie niepodobna wyniku konwersji użyć na zniesienie podatków. Jutro dalszy ciąg rozprawy.

Temps donosi: Tajny raport Colvina o finansowych trudnościach w Egipcie kończy się wnioskiem znizienia kwoty amortyzacyjnej, aby rząd egipski miał potrzebne środki do dyspozycji. Anglia będzie musiała rokować z innymi państwami o zmianę ustawy likwidacyjnej.

Wiedeń, 24 kwietnia. Wspólny rząd zawarł z *Unionbankiem* układ o rozciągnięciu działalności finansowej na Bośnię i Hercegowinę. Według tego układu *Unionbank* otrzyma pewne przywileje i założy filię w Serajewie.

Wiedeń, 24 kwietnia. Wspólny rząd zawarł z *Unionbankiem* układ o rozciągnięciu działalności finansowej na Bośnię i Hercegowinę. Według tego układu *Unionbank* otrzyma pewne przywileje i założy filię w Serajewie.

Komisya prawnicza powzięła w sprawie wniosku Bulata o języku sądowym w Dalmacyi następującą, przez rząd zaprojektowaną uchwałę: Obie strony mają posługiwać się językiem używanym w kraju. Wnioskodawca przychylił się do tego sformułowania wniosku.

Berlin, 24 kwietnia. (*Tel. pryw.*) *Tageblatt* donosi z Pesztu, że hr. Andrassy, mówiąc o trójprzymierzu, wyraził się, że przymierze Austrii z Niemcami gwarantuje tylko stanowisko Austrii. Gdyby Rosya uderzyła na Austryę, Niemcy musiałyby pomagać Austrii. Na uwagę, że w takim razie ks. Bismarck zaczekałby musiał, aby wiedzieć, jakie stanowisko zajmie Francya, odpowiedzieć miał hr. Andrassy, że wie lepiej, co traktat zawiera, bo go sam podpisał. (*Berliński Tageblatt* nie słynie z autentyczności swoich informacyj — *Red.*)

Petersburg, 24 kwietnia. (*Tel. p.*) Z skazanych na śmierć pięciu nihilistów dwóch już stracono, a mianowicie Buzewicza rozstrzelano a Bogdanowicza powieszono.

Paryż, 24 kwietnia. (*Tel. pr.*) Były ambasador francuski w Madrycie Andrieux ogłasza w dzienniku *Le Jour* artykuł o trójprzymierzu, w którym twierdzi, że prawdą jest istotnie,

Upadłości.

L. 5289. (2690 3—3)
C. k. sąd powiatowy w Ząbożcach ogłasza, że w konkursie do majątku M. Borucha Ostrowera do wyboru dwóch członków wydziału wierzycieli w miejsce zmarłych i jednego zastępcy wyznacza się termin na dzień 4 maja 1883 na godzinę 10 rano, na który ogół wierzycieli zwołuje.
Ząbożce, dnia 10 kwietnia 1883.

Księgi gruntowe.

L. 33. (2823)
C. k. Komisja hipoteczna zawiadamia że arkusze posiadania protokoły dochodzeń, sprostowany spis posiadłości posiadaczy i kopię mapy dla gminy Raciborsko w Sądzie powiatowym do publicznego przeglądu złożyła.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania wnosić można ustnie lub pisemnie w sądzie a w dniu 28 kwietnia 1883 o 9tej rano wyznaczonym do przeprowadzenia ewentualnych dalszych dochodzeń wprost do komisji hipotecznej.

C. k. Komisja hipoteczna
Wieliczka, dnia 21 kwietnia 1883.

L. 734. (2739)
C. k. Komisja hipoteczna przy Prezydium c. k. Sądu obwodowego Samborskiego ogłasza, iż dochodzenia miejscowe celem założenia nowej księgi gruntowej dla gminy katastralnej Kalna, powiatu sądowego Dolniańskiego, rozpoczyna 2 maja 1883.

Każdy, kto ma interes prawny w zbanii stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia lub obrony swych praw za stosowne uzna.
Sambor, dnia 14 kwietnia 1883.

L. 1627. (2841)
Akta założenia ksiąg gruntowych dla gminy katastralnej Bożyków, składa się do przejrzania w sądzie tutejszym.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuszy posiadania mogą być wnoszone do dnia 5 maja 1883.

C. k. Sąd powiatowy
Podhajce, dnia 4 kwietnia 1883.

L. 16. (2836)
C. k. komisja hipoteczna zawiadamia, iż wyłożyła do powszechnego przejrzania arkusze posiadania i inne akta służące mające do założenia księgi gruntowej dla gminy Łękawica.

Zarzuty przeciwko prawdziwości arkuszy posiadania wnoszone być mogą do dnia 27 kwietnia 1883 na którym dalsze dochodzenia w razie potrzeby prowadzone będą.
Tarnów, dnia 20 kwietnia 1883

Licytacje.

L. 5416. (2779 1—3)
Celem zaspokojenia wierzytelności zbiorowej kasy sierocińskiej w Krakowie w kwocie 300 zł. w. a. z p. n. rozpisuje sąd egzekucyjną sprzedaż realności pod lk. 233 w Krakowie położonej, dłużników Jakóba i Ryszki Silbermanów wedle tom II. str. 160 nr. 3 haer własnej w dniu 24 kwietnia 1883 w dniu 16 maja 1883 i w dniu 31 maja 1883 zawsze o godzinie 9tej rano, tutaj w drodze publicznego przetargu odbyć się mająca.

Cenę wywołania stanowi kwota 1165 zł. w. a. zakład wynosi 116 zł. 50 ct. w. a. Warunki licytacyjne, akt opisanie i oszacowania rzeczony realności, mogą być przejrzane w tutejszej registraturze.

C. k. Sąd powiatowy
Kraśnice, 15 grudnia 1882

L. 2293. (1734 2—3)
C. k. sąd krajowy w Krakowie podaje do wiadomości, że w sprawie Leona Bierzyńskiego przeciw Mojżeszowi Leibowi Wohlfiugerowi o 550 złr. i 550 złr. w. a. z p. n. odbędzie się publiczna przymusowa sprzedaż sum 400 złp., 1800 złp., 400 złp. i połowy sumy 1733 złp. 10 gr. w stanie biernym części realności l. 192 dz. VIII (l. 207 lit. B. gm. X) na rzecz Mojżesza Leiby Wohlfiugera zainstalowanych w trzech terminach to jest: 15 maja, 12 czerwca i 17 lipca 1883. każdym razem o godzinie 10tej rano w c. k. sądzie krajowym w Krakowie. Sumy te na pierwszych dwóch terminach nie będą sprzedane niżej nominalnej wartości, zaś na trzecim terminie nawet poniżej wartości nominalnej sprzedane będą.

Cenę wywołania stanowi wartość nominalna tychże sum, a wadyum wynosi 10 pre. teje wartości nominalnej, czyli kwotę 446 złp.

Blizsze warunki sprzedaży i wyciąg hipoteczny mogą być przejrzane w registraturze sądowej.

Kuratorem wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu 25 kwietnia 1880 do hipoteki weszli, lub którymby uchwała licytacje

dozwalająca lub też późniejsza uchwały doręczone być nie mogły ustanowionym zostaje adw. dr. Dominik Markiewicz z substytucją adw. dr. Leszko.

Kraków, 9 lutego 1883.

L. 16502. (2320 2—3)
W tutejszym c. k. sądzie powiatowym odbędzie się w dniach 10 maja, dnia 14 czerwca i dnia 19 lipca 1883 o godzinie 10 rano publiczna sprzedaż 1/3 części realności pod lk. 15 w Niezuchowie położonej wedle ark. hip. 7 dłużnika Iwana Michajłeczko własnej, na rzecz Mikołaja Dułysza pto. 60 złr. w. a. z p. n.

Cena wywołania 77 złr. 33 1/2 ct. w. a., zakład 10 pre.

Blizsze warunki można w tutejszej registraturze przejrzeć.

Stryj, dnia 28 stycznia 1883.

L. 11422. (2374 2—3)
W sprawie egzekucyjnej nieobjętej masy spadkowej sp. Franciszka Strzemeckiego przez kuratora adw. dra Myszkowskiego zastępowanej przeciw Tomaszowi i Tekli małżonkom Augustynkom w Płazie o 220 złr. w. a. z p. n. odbędzie się w budynku tutejszego sądu w dwóch terminach t. j. dnia 10 maja i 7 czerwca 1883 przymusowa sprzedaż posiadłości l. w. h. 157 w Płazie objętej.

Cena szacunkowa wynosi 614 złr. w. a., wadyum wynosi 82 złr. w. a.

Warunki i akt oszacowania są w sądzie do przejrzania.

C. k. sąd powiatowy
Chrzanów, 10 stycznia 1883.

L. 1387. (2363 2—3)
C. k. sąd powiatowy miejsko-delegowany w Kołomyi ogłasza, iż w sprawie egzekucyjnej ks. Karola Peltza przeciw Sederowi Hirstlerowi pto. 31 złr. w. a. z p. n. odbędzie się przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności pod l. kat. 38/3 (budowl. N. d. 108) i parc. grunt. (272/1) 272 1/2 w Szeparowcach położonej wedle l. wyk. hip. 119 dłużnika Sедера Hirstler własnej, w tus. protokole oszacowania z dnia 25 listopada 1881 l. 14825 bliżej opisanej i na 190 złr. w. a. oszacowanej w trzech terminach dnia 10 maja, 15 czerwca i 20 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10 rano, z tem, iż przy dwóch pierwszych terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej przy trzecim i poniżej takowej sprzedana będzie.

Zakład 19 złr.

Resztę warunków i protokół oszacowania są do przejrzania w registraturze.

Kołomyja, 20 lutego 1883.

L. 9912. (2321 2—3)
W tutejszym c. k. sądzie powiatowym odbędzie się w dwóch terminach dnia 10go maja i dnia 14 czerwca 1883 o godzinie 10 rano publiczna sprzedaż realności pod l. k. 13 w Brygidynie położonej wedle Tom. XX pag. 12 n. 16 Konrada Kullaka własnej na rzecz Antoniego Spielvogel pto 1200 złr. w. a. z p. n.

Cena wywołania 1770 złr. w. a., zakład 177 złr. w. a.

Blizsze warunki można w tutejszej registraturze przejrzeć.

Stryj, dnia 4 sierpnia 1882.

L. 14502. (2214 2—3)
C. k. sąd obwodowy w Przemyslu podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia pretensji c. k. uprzyw. galic. akc. banku hipotecznego we Lwowie w sumie 9865 złr. w. a. z p. n. odbędzie się w dniu 10 maja 1883 o godzinie 10 przed południem, w tutejszym sądzie obwodowym, przymusowa publiczna licytacyjna sprzedaż dóbr Wojtkówka i Irzypol, Wilhelma i Frydryka Awelungów, Wilhelma Rödiga i Rozalii Popielowej, względnie teje leżącej masy spadkowej własnej.

Cenę wywołania stanowi wartość tych dóbr przy udzieleniu pożyczki bankowej przyjętej w sumie 30.062 złr. w. a.

Na powyższym terminie rzeczony dobra także i poniżej ceny wywołania będą sprzedane.

Wadyum wynosi 1504 złr. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg hipoteczny można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Przemysł, 14 lutego 1883.

L. 3723. (2385 2—3)
W dniach 10 maja, 14 czerwca i 19 lipca 1883 odbędzie się przymusowa sprzedaż realności nietabularnej pod lk 74 subrep. 92 w Bitkowie położonej dłużnika Iwana i Jawdochi Jacków własnej w tutejszym c. k. sądzie na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego na zaspokojenie sumy 100 złr. w. a. każdym razem o godzinie 10 przed południem z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta za cenę szacunkową lub wyżej niej, zaś na trzecim także niżej teje sprzedana będzie.

Cena wywołania 315 złr. w. a., wadyum 15 złr. w. a.

Reszta warunków licytacyjnych można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Z c. k. sądu powiatowego

Sołotwina, 30 grudnia 1881.

L. 7283. (2132 2—3)

W c. k. sądzie powiatowym w Tyśmienicy odbędzie się celem zaspokojenia należącej się c. k. Bankowi kredytowemu włościańskiemu we Lwowie kwoty 145 zł. 85 ct. z 10 pre. odsetkami od d. 6 lutego 1882 bieżącymi oraz rat zaległych w kwocie 9 złr. 75 ct. z 10 pre. odsetkami od 6go lutego 1881 9 zł. 75 ct. z 10 pre. odsetkami od 6 sierpnia 1881 i 9 złr. 75 ct. w. a. z odsetkami 10 pre. od 6 lutego 1882 i premii asekuracyjnej w ratach półrocznych 93 ct. w. a. uiszczyć się mającej i kosztów niniejszej próby pr. 5 złr. 37 ct. w. a. publiczna egzekucyjna sprzedaż realności pod l. k. 49 rp. nr. 16 w Woronie położonej, protokołem z dnia 11 listopada 1871 i. 4357 zastawniczo opisanej, ciała tabularnego nietabularnej Hawryły Hrynyszyn i Jawdochy Sołotwój własnej w terminach 16 maja, 15 czerwca i 18 lipca 1883.

C. k. sąd powiatowy

Tyśmienica, 30 stycznia 1883.

L. 4684. (2270 2—3)

C. k. sąd krajowy w Krakowie podaje do publicznej wiadomości, iż celem zaspokojenia należności Arcybractwa miłosierdzia i Banku pobożnego w Krakowie w kwocie 6000 złp. czyli 1500 złr. w. a. z p. n., oraz celem zaspokojenia należności kasy oszczędności miasta Krakowa w kwocie 9896 złr. w. a. z p. n. odbędzie się przymusowa sprzedaż realności pod l. 366 dz. I (534 gm. V) w Krakowie położonej, Aleksandra Ziembowskiego, a względnie tegoż masy spadkowej i Julii Ziembowskiej własnej na jednym terminie dnia 15 maja 1883 o godzinie 10 rano, na którym realność ta także poniżej ceny szacunkowej i z jakąkolwiek bądź sumę sprzedaną będzie.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 27.838 złr. w. a., wadyum zaś wynosi 1391 złr. w. a.

Resztę zaś warunków sprzedaży, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w tut. sąd. registraturze.

Kraków, 9 marca 1883.

L. 721. (2251 3—3)

C. k. sąd powiatowy w Podbożu podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie sumy 56 zł. 47 ct. w. a. z p. n. przymusowa publiczna sprzedaż realności pod nk. 69 subr. 79 w Załokciu, spadkobierców dłużnika Andrusia Paniów własnej, w tutejszym c. k. sądzie w drodze publicznej licytacji na rzecz c. k. uprzyw. zakładu kredytowego włościańskiego da a 8 maja 1883 o godzinie 10 przed południem, z tem przedsięwziętą zostanie, że realność ta na tym terminie także i niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.

Wadyum wynosi 10% ceny szacunkowej.

Resztę warunków, tudzież akt opisanie i oszacowania realności przejrzeć można w tus. registraturze.

Podboż, 9 marca 1883.

L. 11716. (2196 3 3)

C. k. sąd powiatowy w Kosowie zawiadamia mających chęć kupienia, że w sprawie Karola Statkiewicza przeciw Iwanowi Martyniukowi o 7 zł. z p. n. odbędzie się tu przymusowa sprzedaż realności pod l. 43 w Pistyniu, w terminach, a to dnia 7 maja, 5 czerwca i 4 lipca 1883 zawsze o godzinie 10 rano, z tem, że na pierwszych dwóch terminach tylko za cenę szacunkową w kwocie 125 zł. lub wyżej, a w terminie ostatnim i niżej takowej sprzedana zostanie.

Akta opisanie i oszacowania i bliźsze warunki licytacyjne wolno przejrzeć w tus. registraturze.

C. k. sąd powiatowy

Kosów, 21 grudnia 1882

L. 1671. (2461 3—3)

C. k. sąd powiatowy w Komarnie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia pretensji Hryńka Boboeko w kwocie 100 zł. aw. z p. n. odbędzie się licytacja realności pod lk. 5 w Kołodrubach, wykaz. hipot. n. 6 księgi gruntowej gminy Kołodruby objętej, a Iwana Jaremy własnej, na trzech terminach, a to dnia 8 maja, 6 czerwca, 3 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10 przed południem w biurach tegoż sądu. Termin do ułatwiających warunków dnia 13 sierpnia o godz 10 rano tamże.

Cena wywołania 495 zł. aw.

Wadyum 10% ceny wywołania w gotówce.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież wyciąg tabularny, protokół zastawniczego opisanie i protokół oszacowania przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Dla wierzycieli hipotecznych niewiadomych, lub którymby uchwały dotyczące nie

mogły być doręczone, ustanowiono kuratorem p. Włodzimierza Łuszyńskiego ck. notariusza w Komarnie z substytucją p. Aleksandra Strockiego tamże.

L. 9250. (2631 3—3)

C. k. sąd powiatowy w Bochni zawiadamia, iż celem uzyskania wierzytelności gminnej licytacyjnej Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w kwocie 850 złr, z p. n. odbędzie się w sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację realności pod l. konsk. 30 w Majkowicach nowych położonej, wykazami hipotecznymi gminy katastralnej Majkowiec stare l. 30 i 86 objętych dłużników Jana Palmiego i Jakóba Ułta własnej, na dwóch terminach to jest: dnia 23 maja i 2 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena szacunkowa wynosi 1.600 złr.

Wadyum 160 złr. w. a.

Reszta warunków licytacyjnych i wyciągi hipoteczne, mogą być w tutejszo sądowej registraturze przeglądane.

Bochnia, 22 stycznia 1883.

L. 343. (2632 3—3)

W dniach 2 maja, 7 czerwca i 10 lipca 1883 o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności nietabularnej pod n. k. 83/12 w Matkowie położonej w sprawie Saula Teichmana przeciw Stefanowi Matkowskiemu Horozdrowiczowi pto 131 złr. w. a. z p. n.

Cena szacunkowa i wywołania wynosi 1.065 zł.

Wadyum 106 złr. 50 ct. w. a. z p. n.

Na pierwszych dwóch terminach realność tylko za lub wyżej ceny wywołania, a na trzecim nawet poniżej takowej sprzedana będzie.

Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszo-sądowej registraturze przejrzeć.

C. k. sąd powiatowy.

Borynia, dnia 11 marca 1883.

L. 5746 (2693 3—3)

W celu ponownego obsadzenia hurtownej sprzedaży materiałów tytoniowych, znaczków stemplowych, blankietów wekslowych i listów przewozowych rozpisuje się niniejszem konkurencyjną z pomocą pisemnych ofert Ta hurtownia pobierająca wszystkie potrzebne materiały z c. k. magazynu tytoniu i stempli w Nowym-Sączu obowiązana jest udzielać potrzebnych materiałów tytoniowych 151 drobnym sprzedawcom tytoniu.

Roczna sprzedaż materiałów tytoniowych tej hurtowni wynosiła od 1go stycznia do końca grudnia 1882, kwotę 78.978 złr. 91 1/2 ct. z której na własną sprzedaż alla minuta i engross konsumentem w III. ćwierćroczu 1882 przypada kwota 4192 złr. 53 1/2 ct., dalej własna sprzedaż tytoniu w IV kwartale 1882 r. względnie w II kwartale przewizorycznego roku, 2.915 złr. 40 ct., w I zaś kwartale 1883 a względnie III kwartale przewizorycznego roku 2.578 złr. 8 1/2 ct., sprzedane zaś znaczków stemplowych, blankietów wekslowych i listów przewozowych wynosiła 16.305 złr. 82 ct.

Nadanie tej hurtowni nastąpi z razu prowizorycznie na jeden rok a po upływie tego roku prowizorycznego na podstawie wyników sprzedaży w ciągu prowizorycznego roku i za porozumieniem się z prowizorycznym ustanowionym hurtownikiem, uskutecznieniem będzie stanowcze oznaczenie jego porobu lub gdyby to porozumienie nie mogło nastąpić rozwiązanie umowy.

Chęć ubiegać się o otrzymanie tej hurtowni, winni są złożyć przy którejkolwiek bądź c. k. kasie wadyum w kwocie 300 złr. a otrzymanym kwit kasowy wraz ze świadectwem osiągniętej pełnoletności i świadectwem moralności dołączyć do jednośnej wedle przepisanej i na ogłoszeniu konkurencyjnym znajdującego się formularza wystawionej oferty, którą należy opisać znaczkami stemplowymi na 50 ct. ostemplowaną, opieczętowaną i odpowiedniem napisem zaopatrzoną, należy wnieść najdalej do 2 godziny po południu dnia 30 kwietnia 1883 roku na ręce naczelnika c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Nowym-Sączu.

Blizsze warunki niniejszem rozpisanej konkurencyjnej, przejrzeć można w godzinach urzędowych w biurach c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu, tudzież w tutejszo powiatowych c. k. Nadzorach straży skarbowej.

C. k. powiatowa Dyrekcja Skarbu.

Nowy-Sącz, dnia 14 kwietnia 1883.

L. 6437. (2684 3—3)

C. k. sąd powiatowy w Jasle rozpisuje na zaspokojenie pretensji Berla Steina w kwocie 70 złr. w. a. z p. n. egzekucyjną publiczną sprzedaż realności pod l. 179 w Dembowcu, spadkobierców Ignacego Pankiewicza na dzień 27 kwietnia, 28 maja i 28 czerwca 1883 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 100 złr.

Wadyum 10 złr.

Resztę warunków licytacyjnych, oraz protokół zastawniczego opisanie i oszacowanie przejrzeć można w tutejszej registraturze sądowej, Jasło, 16 listopada 1882.

Otwarcie subskrypcyi publicznej na obligacye

L. 16978.

(2755 1-3)

Pożyczki krajowej z r. 1883

w sumie 3,500.000 złr.

Na mocy ustaw krajowych z dnia 28 grudnia 1881 (Dziennik ustaw i rozporządzeń Nr. 5 z r. 1882), z dnia 22 marca 1882 (Dziennik ustaw i rozporządzeń Nr. 34) i z dnia 27 kwietnia 1882 (Dziennik ustaw i rozporządzeń Nr. 52), Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważniony jest do zaciągnięcia imieniem kraju następujących pożyczek: 1) pożyczki w kwocie 1,100.000 jako zasiłek krajowy na budowę galicyjskiej kolei transwersalnej; 2) pożyczki w kwocie 1,919.400 zł. na spłacenie poprzednio zaciągniętych pożyczek krajowych i 3) pożyczki w kwocie 1,025.000 zł. na koszt urzędzenia i na dotacyę Banku krajowego.

Z pożyczek tych postanowił Wydział krajowy zrealizować 3,800.000 zł. przez wydanie $4\frac{1}{2}$ procentowych na okaziciela opiewających obligacyi krajowych po 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 zł. w. a. do powyższej wysokości stosownie do zatwierdzonych przez Jego Ekscelencyę p. Ministra skarbu reskryptami z dnia 10 i 16 kwietnia 1883 l. 1501 i 1650 formularzy obligacyi i kwitów tymczasowych oraz planu umorzenia. Wydział krajowy przyjmuje imieniem kraju na fundusz krajowy należność stemplową oraz podatki przypadające od obligacyi i kuponów. Podatki jednak przyjęte zostają tylko w wysokości kwoty według norm obecnie obowiązujących opłacać się mającej. Dnia 1 maja i 1 listopada każdego roku aż do spłaty kapitału, wypłacana będzie okazicielowi za okazaniem zapadłego kuponu każdej obligacyi prowizya po cztery i pół od sta z dołu. Spłata obligacyi nastąpi najdalej w $38\frac{1}{2}$ latach poczynszy od 1 maja 1884. Losowanie obligacyi odbywać się będzie dwa razy w roku t. j. dnia 1 lutego i 1 sierpnia, W trzy miesiące po losowaniu obligacye wylosowane za złożeniem w kasie krajowej wraz z kuponami niezapadłymi spłacone będą w pełnej imiennej wartości.

Tak wypłatę kuponów jak i spłatę obligacyi wylosowanych skutecznie będzie we Lwowie kasa Wydziału krajowego; w innych zaś miejscowościach te instytucye, które przez Wydział krajowy przy losowaniu oznaczone i w pismach publicznych ogłoszone zostaną.

Za spłatę kapitału w czasie powyżej oznaczonym, oraz za regularną wypłatę odsetków ręczy cały kraj Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Warunki subskrypcyi:

1) Subskrypcya odbywać się będzie w dniach 9, 10 i 11 maja 1883 we Lwowie: 1) w kasie krajowej, 2) w kasie oszczędności, 3) w galicyjskim Banku kredytowym, 4) w galicyjskim akcyjnym Banku hipotecznym i 5) w domu bankowym Augusta Schellenberga; w Krakowie: 1) w kasie Oszczędności, 2) w kasie Towarzystwa wzajemnego kredytu (przy Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń) 3) w domu bankowym A. Mendelsburga 4) w domu bankowym Blau et Epstein, i 5) w Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie w Brodach: w domu Bankowym Nathansohn i Kallir; we wszystkich miastach powiatowych kraju w biurach Wydziałów powiatowych.

Rezultat subskrypcyi ogłoszony zostanie w pismach publicznych. W razie nadwyżki nastąpi stosunkowa redukcya kwot subskrybowanych, jednak z wyłączeniem całkowicie pokrytych zgłoszeń subskrypcyjnych na rzecz funduszów, w zarządzie Wydziału krajowego stojących.

2) W dniach przeznaczonych do publicznej subskrypcyi ustanowionym zostaje kurs emisyjny obligacyi pożyczki krajowej po 90 za sto t. j. subskrybent otrzyma za 90 zł. w banknotach waluty austriackiej $4\frac{1}{2}$ procentową obligacyę galicyjskiej pożyczki krajowej imiennej wartości 100 zł w. a. czyli za kapitał pożyczony krajowi pobierać będzie 5 pr. nie licząc zysku, jaki mieć będzie z losowania obligacyi.

3) Subskrybenci złożą przy subskrypcyi tytułem kaucyi 10% subskrybowanych kwot nominalnych w gotówce lub papierach na giełdzie notowanych. W pierwszym razie kaucya przyjęta zostanie na poczet drugiej raty ceny emisyjnej, w drugim zaś razie zwrócona zostanie po zapłaceniu tejże raty.

4) Cenę emisyjną obligacyi obowiązany będzie subskrybent złożyć w miejscu dokonanej subskrypcyi w dwóch równych ratach po 45 zł. pierwszą dnia 4 lipca, a drugą dnia 15 października 1883.

5. Przy uiszczeniu kaucyi i rat na spłatę ceny emisyjnej za obligacye pożyczki krajowej z r. 1883 przyjmowane będą sześcioprocentowe obligacje pożyczki krajowej z r. 1873 za gotówkę po kursie 101 zł. 50 ct.

6) Po zapłaceniu pierwszej raty otrzymają subskrybenci kwity tymczasowe odpowiadające co do seryi i numeru obligacyom subskrybowanym.

Na odwrotnej stronie kwitów notowane będą spłaty ratalne uiszczone na rachunek należności za subskrybowane obligacye.

7) Po uiszczeniu drugiej raty zamieniony zostanie kwit tymczasowy na $4\frac{1}{2}$ procentową obligacyę pożyczki krajowej z r. 1883 tej samej seryi i numeru z kuponami. Subskrybentom, którzy od razu przy subskrypcyi uiszcili całą cenę emisyjną, obligacye wydane zostaną z pierwszym kuponem płatnym 1 listopada 1883, tym zaś którzy w ratach spłacali cenę emisyjną z pierwszym kuponem płatnym 1 maja 1884, przyczem jednak wypłacaną im zostanie kwota odpowiadająca odsetkom od wpłaconych rat w stosunku po 5 od sta **pro rata temporis**.

8) Subskrybent, który nie dotrzyma któregoś terminu przez Wydział krajowy na spłacenie rat wyznaczonego, opłacać winien w ciągu sześciu miesięcy licząc od dnia płatności raty po $4\frac{1}{2}$ pr. od zaległej kwoty, po bezskutecznym zaś upływie tych sześciu miesięcy traci prawo do odbioru obligacyi z numerem w kwocie oznaczonym, a złożona na zabezpieczenie spłaty rat kaucya przechodzi na własność funduszu krajowego.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Ks. Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 19go kwietnia 1883.